24
F75 N 6640
სახ. სამ. რესპუბ. ბიბლიოთეკა

პროლეტარიელებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს და მინისტრთა საბჭოს ორგანო

გაზეთი გამოდის 1920 წლის 3 ივნისიდან

КОМУНИСТИ — ОРГАН ЦК КП ГРУЗИИ, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ ГРУЗИНСКОЙ ССР

№ 251 (20292) — სამშაბათი, 1 ნოემბერი. 1988 წელი. — ფასი 3 კაპ.

ქვეყნის ახალგაზრდობის ენერგია — გარდაქმნას

ლენინური კომკავშირი 70 წლისაა. არა საიუბილეო მაღალფარდოვანი სიტყვებით, არამედ გარდაქმნის საკეთილდღეო რეალური საქმეებით ეგებება ჩვენი ახალგაზრდობა თავის დღესასწაულს. ახალგაზრდობის ენერგია, მისი გატაცება, დიდი, დამოუკიდებელი მიღწევებისადმი მისწრაფება, უძრაობისადმი, ყოველივე იმისადმი შეურიგებლობა, რაც უკან გვიწევს, — აი ახალგაზრდობის ლენინური კავშირის ნიშან-თვისებები, რომლებსაც განახლების დრო, იმედების დრო აღორძინებს.

თავის ჭეშმარიტ აზრს იძენს კომკავშირისადმი ხელმძღვანელების ლენინური ტრადიციები. პარტიას მიაჩნია, რომ სოციალიზმის ნამდვილი დემოკრატია, ფართო სახალხო ხელისუფლება ქვეყნის ახალგაზრდა თაობას აძლევს ისტორიულ შანსს გამოიჩინოს თავი სამშობლოს ისტორიის უაღრესად მნიშვნელოვან ეტაპზე.

როგორ გამოიყენონ უფრო სრულად კომკავშირის მოქალაქეობრივი და შემოქმედებითი პოტენციალი? ეს საკითხი ახლა მთავარია კომკავშირისათვის, გადამწყვეტია თითოეული მისი უჯრედისათვის. სწორედ იგი გახდა ცენტრალური საკითხი დედაქალაქის ახალგაზრდობასთან მ. ს. გორბაჩოვის შეხვედრის დღის წესრიგში.

„მოსკოვის კომკავშირი — საკავშირო ალაქ 70 წლისთავის შესახვედრად“ — ასეთია დევიზი ესკოზიციისა, რომელიც მოწყო მოსკოვის ახალგაზრდობის სასახლის დარბაზებში, სადაც 29 ოქტომბერს გაიმართა ეს შეხვედრა. უაღრესად საქმიანი გამოფენა, რომელიც მოკლებული იყო ყოველგვარ პარადულობას, საიუბილეო თვითანგარიშს, — ყოველივე ამან ერთბაშად შექმნა მოსკოვის კომკავშირელებთან მახვილ გორბაჩოვის საქმიანი ამხანაგური დიალოგის ატმოსფერო. სკა-ბაასის ერთ-ერთი ცენტრალური თემა იყო კომკავშირის ცხოვრებაში თვითმოქმედების საწყისების ფართო განვითარება. ისინი შეხამებული უნდა იყოს დიდ ორგანიზებულობასთან, სიტყვისა და საქციელისათვის პასუხისმგებლობასთან. სწორედ ეს არის კომკავშირული ინიციატივების მნიშვნელობის ჭეშმარიტი საწყალი.

ეს ინიციატივები კი ახლა განსაკუთრებით სჭირდება ჩვენს საზოგადოებას, ეკონომიკის რადიკალური გარდაქმნა, საარენდო საწყისების განვითარება სოფლად და ქარხნის საამქროში, კოოპერაციის ჩამოყალიბება, მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესის დაჩქარება, საზოგადოების სულიერი განახლება — აი რა არის დღეს გარდაქმნის მოწმინავე ხაზები, რომლებზეც ქვეყანა მოელის ენერგიულ ახალგაზრდა მებრძოლებს. ამაზეა სკა-ბაასი გამოფენის ყველა განყოფილებაში — „ახალგაზრდული პოლიტიკა“, „ახალგაზრდობა შრომითს მიჯნებზე“, „80-იანი წლების სტუდენტები“, „ახალგაზრდობის სამეცნიერო ტექნიკური შემოქმედება“. ისინი ისეა აგებული, რომ ყოველ ახალგაზრდა კაცს შეუძლია მიიღოს აქ კონკრეტული რჩევა-დარიგება. გინდა სასარგებლოდ გაატარო ზაფხული? აირჩიე ერთ-ერთი რამდენიმე ათეული სტუდენტური რაზმიდან. არის მატერიალური სიძნელეები? ჩაიწერე მისამართი, სადაც შეიძლება ფული გამოიშუშაო. ოჯახს მოკიდე? შედი ახალგაზრდულ სანინო კომპლექსში. მარტო მოსკოვში მას 45 ათასი წევრი ჰყავს. და გაიგებ, რომ ეს არ არის მხოლოდ ტერი. დღეს ეს ცხოვრების სტილი ხდება: უკვე ახალგაზრდული სახლებისა და მთელი უბნების მშენებლობის პერიოდში იქმნება მოყვარულთა გაერთიანებები, ინტერესთა მიხედვით კლუბები, მოცალეობის ცენტრები.

თავისი პოლიტიკური კავშირის რადიკალური განახლებისადმი მისწრაფებაში ქვეყნის ახალგაზრდობას არასოდეს არ უფალატია და არ უფალატებს საკავშირო ახალგაზრდული ლენინური კომუნისტური კავშირის საუკეთესო ტრადიციებს. ეს ცოცხალი კავშირი ამაღლებულად განსახიერდა ლენინის დარბაზში კომკავშირის ეგეტერანებთან გამართულ საუბარში.

შემდეგ კი სასახლის დიდ დარბაზში შეიკრიბა ამ დღესასწაულზე მოწვეული ყველა ქალაქელი და ქალაქელი, მათ სიტყვით მიმართა მ. ს. გორბაჩოვმა.

ახალგაზრდობასთან საუბრებში მონაწილეობდნენ ალრეთვე ამხანაგები ლ. ნ. ზაიკოვი, ვ. ა. მედვედევი, გ. პ. რაზუმოვსკი, საკავშირო ალკა ცენტრალური კომიტეტის პირველი მდივანი ვ. ი. მირონენკო, საკავშირო ალკა მოსკოვის საქალაქო კომიტეტის პირველი მდივანი ს. ა. სმირნოვი.

კონცერტში, რომელიც შეხვედრის შემდეგ გაიმართა, გამოვდნენ ახალგაზრდული თვითმოქმედი კოლექტივები.

შეხვედრის შესახებ დაწვრილებითი ანგარიში გამოქვეყნდება გაზეთებში.

(საკადესი).

სურათზე: მ. ს. გორბაჩოვი დედაქალაქელ ახალგაზრდებთან.

საკადეს-საქინფორმის ტელეფოტო.

ეს ჩვენი ქალაქია

ის-ის იყო მზე ამოწყვარა და ხალხები მოპფინა საზეიმოდ მორთულ-მოკაზმულ ქუჩებს, რომ ხალხმა დაიკიწყა თავისი ყოველდღიური საზრუნავი და ძველი ქალაქის უბნებს მიაშურა, სადაც ფეხი აედგა თბილისელს. წარუვალი ღირებულებანი აერთიანებენ ადამიანებს დღევანდელობისათვის, პროგრესისა და მომავალი განახლებისათვის.

სწორედ ამტომაც დამკვიდრდა შესანიშნავი ტრადიცია — თბილისობის მთავარი დღე გაიმართოს ქალაქის ცენტრალურ მოედანზე. ახე იყო ამჯერადაც. 80 ოქტომბერს ვ. ი. ლენინის ძეგლთან მივიდნენ თბილისის საზოგადოებრიობის წარმომადგენლები, რესპუბლიკის დედაქალაქის სტუმრები.

ბელადის სახელობის მოედანი საზეიმოდ არის მორთული. კუჭანტების ხმა აფეწყვს ყველას

აქა მეუბიდოდა

ფართოდ გახსნა გულის კარი ძმობის მოედანმა და მიიპატეკა დღესასწაულის მთავარ მოვლენაზე ათასობით თბილისელი და საქართველოს დედაქალაქის სტუმარი. შემოდგომის მზის სხივებზე ათასფრად ელვარებდა საზეიმოდ მორთულ-მოკაზმული სანპირო და სიცოცხლეს დაბრუნებული ძველი თბილისური სახლები, სადაც უამრავი ადამიანი გამოსულიყო. მათი ღია აივნები, ტერასებივით რომ შეჰფენოდა მთებს, ალადგენდნენ თითქოს მხატვართა სურათებიდან გადმოსულ ძველი ქალაქის მომხიბლავ სურათებს.

ზუსტად ნაშუადღევს გაისმა თბილისობის მოხმობის ნიშნები. მოკროფონთან მიდის პარტიის თბილისის საქალაქო კომიტეტის პირველი მდივანი გ. გ. გუმბარიძე.

— დღეს, — თქვა მან, — გულითადად გიოლიცავთ, ძვირფასო მეგობრებო, ჩვენი სახელოვანი დედაქალაქის დღეობას. ფეხმედინური ყოფილიყოს იგი ყოველი თქვენგანისათვის, ვალაც ერთგულ მეგზურად გაგყოლოდეთ სულის მხნეობა, ეფექციური შემართება და ოჯახური კეთილდღეობა.

თბილისობას იმთავითვე დაჰყავა თავისი ეშხი და მიმზიდველობა. წლეგანდელი ზეიმის გამორჩეული თავისებურებაა ის სულისკვეთება და ატმოსფერო, რომელსაც ჩვენში სულ უფრო ძალუმად ამკვიდრებს დროის ახლებური ქროლვა, რევოლუციური განახლების შეუქცევადი პროცესი.

თბილისელები არც ამჯერად მოსულან ხელცარიელნი საყვარელი ქალაქის დღეობაზე. მეტ შინ და ლაზთი შემატეს დედაქალაქს აღორძინებულმა ხეოთომოდღურულმა ნაგებობებმა, განახლებულმა ქუჩამ თუ მოედანმა, დიდი დავთი ალმაშენებლის სახელით წოდებულმა პროსპექტმა. ამბერიდან მისავე სახელობის ხეიანთი შემობრძანდებიან ჩვენი სტუმრები.

იმ ადგილს, სადაც ახლა გიმაფფებთ, ძმობის მოედანი ჰქვია. სამშობლოს საყვარელნო, ძმობამეგობრობის მადლი ადუღებებდა თბილისის სიმბოლურ გალავანს, იგი ალადგენდა მტერთა მიერ დაფერფლილ საქართველოს უპირველეს ქალაქს.

დღეგანდელი თბილისობა, დღესასწაულზე სტუმრების ჩამოსვლა მკაფიოდ ადასტურებს ამ მეგობრობასა და ძმობას, ჩვენს ერთათანობას. საბჭოთა ადამიანების საქმეთა, ფიქრთა და გრძნობათა ერთიანობამ ჩამოიყვანა თბილისში სტუმრები მოსკოვიდან, ლენინგრადიდან, ბაკოდან, ერევნიდან, კიშინიოვიდან, სვერდლოვსკიდან, ტომსკიდან, კრასნოდარის მხარის სტანიცა ტბილისკაიადან, ჩვენი დიადი მრავალეროვანი სამშობლოს სხვა კუთხეებიდან.

ახლანდელ დღესასწაულს განსაკუთრებულ ელფერს მატებს ვიეტნამიდან და გეიმანეთის დემოკრატიული რესპუბლიკიდან ჩამოსული მეგობრების, დამოყვრებული ქალაქების — ზაარბრიუკენის და ინსბრუკის დელეგაციების, ესპანეთის ბასკეთიდან, ამერიკის შეერთებული შტატებიდან, იტალიიდან და იაპონიიდან ჩამოსულ სტუმართა მონაწილეობა. თბილისელები გულწრფელ მადლობას უძღვნიან და სულითა და გულით მიეესალმებიან სტუმრებს.

და აი, დღესასწაულის აპოთეოზი: ცხადდება თბილისის ახალ საპატიო მოქალაქეთა სახელები. ეს საპატიო წოდება მიენიჭათ თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის საქართველოს ისტორიის კათედრის გამგეს, საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის წევრ-კორესპონდენტს მარიამ ლორთქიფანიძეს, კოტე მარჯანიშვილის სახელობის სახელმწიფო აკადემიური დრამატული თეატრის მსახიობს, საქართველოს სსრ სახალხო არტისტს, სსრ კავშირის სახელმწიფო პრემიის ლაურეატს მედეა ჯაფარიძეს, გაზეთ „იზვესტიის“ პოლიტიკურ მიმოხილველს, ტოლსტოისა და ვოროვსკის პრემიების ლაურეატს მელორ სტურუას, „თბილისგვირაბმშენის“ ზეინკალ-მემონტაჟეთა ბრიგადის ხელმძღვანელს, სოციალისტური შრომის გმირს ალექსანდრე დათაშვილს, თბილისის „დინამოს“ ლეგენდარულ თავდამსხმელსა და კაპიტანს, სსრ კავშირის სპორტის დამსახურებულ ოსტატს ბორის პაიჭაძეს, ვეტერან მეტრომშენებელს, სოციალისტური შრომის გმირს ვეტერო გოცირიძეს, რომელიც მრავალი წლის მანძილზე მეთაურობდა „თბილისგვირაბმშენის“ კოლექტივს.

მრავალკამიერის ხმებში გ. გ. გუმბარიძემ და თბილისის სახალხო დეპუტატთა საქალაქო საბჭოს აღმასკომის თავმჯდომარემ ი. ო. ანდრიაძემ დიპლომები და სამახსოვრო მედლები გადასცეს ქალაქის ახალ საპატიო მოქალაქეებს, გულთადად მიულოცეს მათ.

— მე ბედნიერი ვარ, — თქვა მარიკა ლორთქიფანიძემ, რომელმაც ახალგაზრდა ისტორიკოსთა არაერთი თაობა აღზარდა, — რომ ჩემმა მეცნიერებამ შრომამ ესოდენ დიდი შეფასება დაიმსახურა. ეს დიდი ჯილდო ბევრ რამეს მავალებს და მზად ვარ კვლავაც უანგაროდ ვემსახურო ჩემს ერს, ჩემს მამულს, საყვარელ ქალაქს.

— ჩემი ასაკის კაცს, — გაგვიზიარა თავისი ახრი 77 წლის შრომის ვეტერანმა, პერსონალურმა პენსიონერმა არჩილ შეყონიძემ, — აქვს უფლება საქვეყნოდ ილაპარაკოს ქალზე, თანაც ისეთზე, რომელიც ბუნებამ უხვად დაჯილდოვა უზადო სილამაზითა და ნიშნით. სულ პატარა ვიყავი, როცა დედა დავკარგე, მეხსიერებას ბუნდოვნად შემორჩა მისი სახე. მაგრამ, როცა მინდა დედაჩემი წარმოვიგონო, უნებურად მას მედეა ჯაფარიძეს ვუკავშირებ. ასე მგონია, დედაჩემიც ასეთი უნდა ყოფილიყო. — ნაზი და ალერსიანი, ჭკვიანი და მბრძანებელი, კეთილი და ერთგული, როგორიც არის ქალბატონი მედეა დედის როლში თავისი შვილის ლაშა თაბუკაშვილის პიესაში „ძველი ვალი“. სულიერად ამაღლებულმა და წმინდამ — ჩვენმა სახელოვანმა მსახიობმა ქალმა შშობელი ხალხის საყოველთაო სიყვარული მოიხვეჭა.

— ეს ყველაზე ნათელი დღეა ჩემს ცხოვრებაში, — აღიარა მ. სტურუამ, — ჩვენ ყველანი ჩვენი მამულის ნაწილები ვართ. კარგია, როცა ყოველი ეს ნაწილი ხარკს უხდის მშობელ ხალხს.

— ქალაქის დღესასწაულის აღნიშვნა კეთილი საქმეა, — თქვა. ა. დათაშვილმა. — იგი გვეხმარება არა მარტო შეეგნარჩუნოთ და ვამრავლოთ ჩვენი ტრადიციები, არამედ კარგ შესაძლებლობას აძლევს ახალგაზრდობასაც ეზიაროს უფროსი თაობის გამოცდილებას, ბევრი რამ სასარგებლო შეიძინოს ამ ტრადიციებით. ეს განსაკუთრებით საგრძნობია დღეს, როცა ჩვენი რესპუბლიკა, ისევე როგორც მთელი, ქვეყანა, განახლების ხანას განიცდის, ხოლო ახალგაზრდა თაობა სულ უფრო აქტიურ პოზიციას იკავებს.

ვ. გოცირიძემ მოულოცა თავის კოლეგას და გაიხსენა, რომ მათ — საქმმართველოს ბრიგადირმა და უფროსმა — ერთად დაიმსახურეს სოციალისტური შრომის გმირის საპატიო წოდება. დიდი დრო გავიდა მას შემდეგ, და არ ყოფილა დღე, რომ მათ საქმით არ გაემართლებინოთ ქვეყნისა და ხალხის ნდობა.

— თბილისის საპატიო მოქალაქის წოდებამ ახალი ძალ-ღონე შეგვმატა, ყველა იმ ცვლილებისადმი წილისყარობის სასიკეთოდ გრძნობით ადგავსო, დღეს რომ ხდება ჩვენს ქალაქში, ჩვენს ცხოვრებაში.

სიტყვა ეძლევა კოტე მახარაძეს:

— ბორის პაიჭაძე ყოველთვის სამგალითო იყო და არის ჩემი თაობისათვის. ჩვენს აღტაცებას იწვევდა მისი არა მარტო სპორტული მიღწევები, არამედ უწინარესად ადამიანური თვისებები. ჩვენ შესანიშნავად ვიცოდით, რაოდენ სიკეთისა და გულითადობას, ვეჭაკაობასა და სიმამაცეს ამჟღავნებდა იგი უმძიმეს სიტუაციებში. თუნდაც ავიღოთ სულ უბრალო რამ: როგორ მიაბიჯებს კაცი ქუჩაში, ამაშიც ხომ ვლინდება ხასიათი. შეხედეთ ამ დროს ბორის პაიჭაძეს და თქვენ დარწმუნდებით — ეგი პიროვნებაა. ანდა, განა შეიძლება დაგავიწყდეს, როგორ მიჰკრიოდა ხოლმე ჩვენი საყვარელი თავდამსხმელი ქარისაკენ. მკითხეთ მე, და ზუსტად წუთობით დაგისახელებთ მის მიერ გატანილ გოლებს. ბორის პაიჭაძე ნამდვილი თბილისელია, რომლის ცხოვრება მთელი ეკოჰაა თბილისის „დინამოს“ ბიოგრაფიაში. იგი ახლაც ერთგულად ეესახურება მას, და თავისი საქმის, ქალაქისა და ერის ნამდვილი სიყვარულის მაგალითს გვიჩვენებს.

მქსპურსია

დღესასწაულის

ქვეშანაში

ალო, ალო, დილიჟანია! რუბია...

— ვალიკო?! ვალიკოჯან, ეს შენ ხარ?

დამახასიათებელი ინტონაციები ეჭვს არ იწვევს, თუ ვის ეკუთვნის ხმები, რიყის მოედანზე რომ გისმა. ღიმილი, მოზეიმე ხალხს

(დასასრული 3ე-4 გვ.).

სურათზე: თბილისის ახლად არჩეული საპატიო მოქალაქენი — ბორის პაიჭაძე, მელორ სტურუა, ვიქტორ გოცირიძე, მარიამ ლორთქიფანიძე, ალექსანდრე დათაშვილი და მედეა ჯაფარიძე.

ვ. ბენგზიერის და ჯ. ლომაკის („კომუნისტი“) ფოტო.

საქართველოს სსრ სტატისტიკის სახელმწიფო კომიტეტის ცნობა

დაჯაჩქაროთ ეკონომიკის გაჯანსაღების ტემპი

1988 წლის ცხრა თვეში საქართველოს სსრ სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების შესახებ

I. ზოგად-ეკონომიკური მაჩვენებლები

1988 წლის იანვარ-სექტემბერში გრძელდებოდა ეკონომიკის შემდგომი გაჯანსაღების პროცესი. უზრუნველყოფილია წარმოების ზრდის ტემპის დაჩქარება, უწინარეს ყოვლისა ინტენსიური ფაქტორების ხარჯზე. წარმოებული ეროვნული შემოსავალი გასული წლის შესაბამის პერიოდთან შედარებით 4,3 პროცენტით გაიზარდა, საზოგადოებრივი შრომის ნაყოფიერება — 5,5 პროცენტით. გადაჭარბებით შესრულდა მოგების და სხვა დაგროვების საგეგმო დანაღებანი. ამას ხელი შეუწყო სრული სამეურნეო ანგარიშისა და თვითდაფინანსების პრინციპების დანერგვამ.

გაიზარდა სახალხო მოხმარების საქონლის წარმოება, შესრულდა მოსახლეობის ფასიანი მომსახურების გეგმა. არსებითად გაფართოვდა კოოპერატივების მიერ შესრულებულ სამუშაოთა მოცულობა.

ამავე დროს ეკონომიკის მთელ რიგ უბნებზე კვლავ არის დაძაბულობა. უზრუნველყოფილი არ არის საზოგადოებრივი წარმოების განვითარების სტაბილურობა. ეროვნული შემოსავალი უფრო ნაკლები ტემპით იზრდება, ვიდრე გეგმით იყო დასახული. მიმდინარე წლის მესამე კვარტალში შენილდა სარეწველო პროდუქციის გამოშვება, მკვეთრად გაიზარდა მისი უკმაყოფილება ხელშეკრულებისა და შეკვეთების მიხედვით. მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესი, რესურსდაზოგვა, პროდუქციის ხარისხის გაუმჯობესება ჯერ კიდევ არ გამხდარა ეკონომიკური ზრდის გადამწყვეტი ფაქტორები.

ბევრ საწარმოში ხელფასის ზრდა უსწრებდა შრომის ნაყოფიერების გადიდებას. მოსახლეობის ფულადი შემოსავალი მთლიანად არ არის უზრუნველყოფილი საქონლითა და მომსახურებით. კვლავ მწვავეა იაფ ნაწარმზე მოთხოვნის დაკმაყოფილების პრობლემა. მისი გამოშვება შემცირდა. ცალკეული საწარმოებისა და ორგანიზაციების ფინანსური მდგომარეობა კვლავ მერყეევა.

რესპუბლიკის ეკონომიკური და სოციალური განვითარების ძირითად მაჩვენებლებს 1988 წლის ცხრა თვეში ახასიათებს შემდეგი მონაცემები (მატება პროცენტობით):

	1988 წლის იანვარ-სექტემბერში 1987 წლის იანვარ-სექტემბერში	ცნობისათვის: 1987 წლის იანვარ-სექტემბერში 1986 წლის იანვარ-სექტემბერთან შედარებით
წარმოებული ეროვნული შემოსავალი	4,3	...
მრეწველობის პროდუქცია	3,3	2,2
მეცნოველეობის პროდუქტების შესყიდვა:		
პირუტყვი და ფრინველი (ცოცხალი წონა)	— 0,6	2,6
რძე	2,1	2,5
კვერცხი	0,8	1,7
ამოქმედება სახელმწიფო ცენტრალიზებული კაპიტალური დაბანდებებისა და საწარმოთა და ორგანიზაციათა ფონდების სახსრების ხარჯზე:		
ძირითადი ფონდები	— 1,1	— 10
საცხოვრებელი სახლები	— 2,4	1
სახელმწიფო კაპიტალური დაბანდებანი—ცენტრალიზებული და საწარმო-ორგანიზაციათა ფონდების სახსრების ხარჯზე	8,1	5
საერთო სარგებლობის ტრანსპორტი		
ტვირთის გადაზიდვის (გაგზავნის) მოცულობა	მატება არ არის	4,9
საერთო სარგებლობის ტრანსპორტის მგზავრთბრუნვა	0,8	3,3
საზოგადოებრივი შრომის ნაყოფიერება:	5,5	...
შრომის ნაყოფიერება:		
მრეწველობაში	4,5	1,5
მშენებლობაში	6,5	1,7
რკინიგზის ტრანსპორტზე	6,2	6,1
მუშათა და მოსამსახურეთა რიცხვი	— 1,5	1,9
სახალხო მეურნეობაში ხელფასის ფონდი	3,2	3,5
მუშათა და მოსამსახურეთა საშუალო ფულადი ხელფასი	4,7	1,6
კოლმეურნეობათა სახელგაღებრივი მეურნეობებში კოლმეურნეთა შრომის საშუალო — თვიური ანაზღაურება	5,2	4,0
მოსახლეობისადმი მისაცემლები და შეღავათები მოხმარების		
საზოგადოებრივი ფონდებიდან	6,9	6,9
სახელმწიფო და კოოპერაციული ვაჭრობის საცალო საქონელბრუნვა (ფაქტობრივი ფასებით)	8,6	1,0
მოსახლეობის ფასიანი მომსახურება	12,6	13,7
მოგება სახალხო მეურნეობაში	20,6	— 6,7

პროდუქცია მთელ მრეწველობაში გასული წლის შესაბამის პერიოდთან შედარებით 279,6 მილიონი მანეთით გაიზარდა. საცალო საქონელბრუნვა და ფასიანი მომსახურების მოცულობა გადიდდა 439,6 მილიონი მანეთით.

სახელმწიფო ცენტრალიზებული კაპიტალური დაბანდებებისა და საწარმოთა და ორგანიზაციათა ძირითადი ფონდების სახსრების ხარჯზე ამოქმედდა 10 მილიონი მანეთით ნაკლები ძირითადი ფონდები, ვიდრე 1987 წლის ცხრა თვეში.

ფინანსური შედეგები. მოგების გეგმა იანვარ-სექტემბერში 2,6 პროცენტის გადაჭარბებით შესრულდა, მიღებულია 41,7 მილიონი მანეთის ზეგეგმითი მოგება.

შემოსულობებმა სახელმწიფო ბიუჯეტში მოგების გადასახდელებისა და ბრუნვის გადასახადის სახით იანვარ-სექტემბერში 1848,1 მილიონი მანეთი, ანუ გეგმის 102,5 პროცენტი შეადგინა.

ამავე დროს სამრეწველო საწარმოთა და გაერთიანებათა 17,6 პროცენტი და საიჯარო სამშენებლო-სამონტაჟო ორგანიზაციათა 19,6 პროცენტი ვერ ასრულებს მოგების გეგმებს, სამრეწველო საწარმოთა 4,3 პროცენტი კი ზარალიანია. ნელა მცირდება საწარმოთა და ორგანიზაციათა რიცხვი, რომლებსაც ზარალს უგეგმაზომენ, ესაა ... [illegible]

(გაგრძელება 3ე-4 გვ.).

გუშინ, დღეს, ხვალ

◆ ფაქტი ◆ მოვლენა ◆ კომენტარი

ვიზიტი დამთავრდა

მინსკი. 30 ოქტომბერს მინსკიდან გაემგზავრა მალა-შრომის პარტიის თავმჯდომარე, ანგოლის სახალხო რესპუბლიკის პრეზიდენტი ჟ. ე. დოს სანტუში, რომელიც ჩვენს ქვეყანაში ხანმოკლე სამუშაო ვიზიტად იყო საბჭოთა ხელმძღვანელობის მოწვევით.

▼▼

ვადაზე ადრე

ქუთაისი. ლითოფონის ქარხანამ თავი დაიდაწია ჩამორჩენას და მიმდინარე წლის ათი თვის გეგმა ყველა ტექნიკურ-ეკონომიკური მაჩვენებლის მიხედვით გადაჭარბებით შეასრულა. ლითოფონელები მიწოდების გეგმასაც გადაჭარბებით ანაღდებენ. მათ 27 ოქტომბრისათვის ზუგდიდის, ზესტაფონის, სამტრედიის, მაიაკოვსკის რაიონების დამკვეთებს მიაწოდეს ბევრად მეტი გოგირდი და სხვა პროდუქციე, ვიდრე ხელშეკრულება ითვალისწინებდა.

ქარხნის კოლექტივს, რომელიც ქალაქის საწარმოთა შორის ერთ-ერთი პირველი დადგა დიდი ოქტომბრის 71-ე წლისთავის აღსანიშნავ ვახტზე, გადაწყვეტილი აქვს ერთი თვით ადრე შეასრულოს მიმდინარე წლის საწარმოო გეგმა.

▼▼

საოქტომბრო ვალდებულებები გაანაღდეს

ჩოხატაური. სიტყვის ხალხია მეფრინველეობის გაერთიანების (დირექტორი — დ. ვახეიშვილი) მუშაკები, — ვადაზე ადრე გაანაღდეს საოქტომბრო სოციალისტური შეჯიბრების ნაკისრი 10 თვის ვალდებულებანი: 395 ცენტნერის ნაცვლად სახელმწიფოს მიპყიდეს 480 ცენტნერი ფრინველის ხორცი. კიდევ უფრო სანაქებო შედეგები აქვთ კვერცხის წარმოებაზ-ჩაბარებაში; აწარმოეს 1.647 ათასი ცალი კვერცხი, საგეგმოზე 200 ათასი ცალით მეტი. წინასოოქტომბრო შეჯიბრება ამ თვეი ისახელეს მეფრინველეებმა გ. ვადაკაკორიამ, ლ. თავაძემ, ნ. პირაძემ, რ. ზაქარიაძემ, ბ. პატეიშვილმა და სხვ.

ჩოხატაურელ მეფრინველეებს გადაწყვეტილი აქვთ 7 ნოემბრამდე დარჩენილ დროში აწარმოონ სულ ცოტა 30 ცენტნერი ფრინველის ხორცი და 50 ათასი ცალი კვერცხი.

მეგობრობის ზეიმზე

გენიჩესკი. („კომუნისტის“ სპ. კორ. ტელეფონით). უკვე რამდენიმე დღეა მახარაძეთა დელეგაცია გენიჩესკში იმყოფება. ყოველ ფეხის ნაბიჯზე იგრძნობა მეგობრობის, დიდი ძალა, მასინჯელთა ფულთაღი დამოკიდებულება სტუმრებისადმი.

ეს კიდევ ერთხელ წარმოჩინდა მეგობრობის საიუბილეო სალამოზე, რომელიც ქალაქის სპორტის სასახლეში გაიმართა.

სალამო შესავალი სიტყვით გახსნა პარტიის გენიჩესკის რაიკომის პირველმა მდივანმა ს. სირენკომ. სიტყვით გამოვიდნენ უკრაინის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის მდივანი ვ. გურენკო, პარტიის ხერსონის სოფლის კომიტეტის პირველი მდივანი მ. კუშნარენკო.

ჩვენი რესპუბლიკის დელეგაციის ხელმძღვანელმა, საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის მდივანმა გ. ანჩიბაძემ ილაპარაკა ორი მოძმე ხალხის იმ უკვდავ მეგობრობაზე, რომელიც ალერ ორმოცდაათი წელია აბშენებს ჩვენს დიდ ქვეყანას. მან გენიჩესკელებს გადასცა საქართველოს სსრ სამახსოვრო წიგნი ღრუბა.

ზეიმი მონაწილეებმა ნახეს ვიდეოფილმი „ჩაწერილი, ამ მეგობრობის ერთ-ერთი ინიციატორის, შრომის კოლმეურნეობის სპატიო თავმჯდომარის მიხაკო ორაგველიძის მისალმება.

ბ. ჩხაიძე.

დავაჩქაროთ ეკონომიკის გაჯანსაღების ტემპი

(გაგრძელება)

ვენ. არის შემთხვევები, როცა საწარმოები თავიანთ რენტაბელობას ზრდიან არა წარმოების სრულყოფის, არამედ პროდუქციის ფასების დაუსაბუთებელი გადიდების გზით.

კვლავ მნიშვნელოვანია საწარმოთა და ორგანიზაციათა რიცხვი, რომლებიც საკუთარი სპრესანი სახსრების დანაკლისით მუშაობენ, რომელიც წლის დამდეგთან შედარებით თუმცა შემცირდა, მაგრამ მიმდინარე წლის 1 იანვრისისათვის 598 მილიონ მანეთზე მეტს შეადგენდა, 11,3 პროცენტით შემცირდა გასული წლის შესაბამის პერიოდთან შედარებით ვადაგასული დავალიანება საწარმოთა შორის და სანაკო კრედიტებით და 1988 წლის 1 სექტემბრისათვის შესაბამისად 1484 და 1242 მილიონი მანეთი შეადგინა.

II. სოციალური განვითარება

მიმდინარე წელს გაძლიერდა ეკონომიკის სოციალური მიმართულება, გაგრძელდა ეკონომიკის შემობრუნება საბვითა ადამიანების საარსებო მოთხოვნილებათა დაკმაყოფილებისაკენ. სოციალურ-კულტურული სფერის მატერიალური ბაზის განვითარებისათვის ხუთწლედის დავალების დამატებით 1988 წლისათვის გამოყოფილია 67 მილიონი მანეთი სახელმწიფო კაპიტალური დაბანდებანი ბორკილდება სურსათოთი, სამრეწველო საქონლით მოსახლეობის მომარაგების, ვაჭრობისა და მომსახურების სფეროს მუშაობის გაუმჯობესების ღონისძიებათა კომპლექსი. გაიზარდა მოხმარების ფონდის წილი ეროვნული შემოსავლის შემადგენლობაში.

მოსახლეობის დასაქმება. სახალხო მეურნეობაში იანვარ-სექტემბერში დასაქმებული იყო 2178,7 ათასი მუშა-მოსამსახურე და 282 ათასი კოლმეურნე (გასული წლის შესაბამის პერიოდში — 2211,3 და 296,6). მეურნეობრივის ინტენსიურ მეთოდებზე და შრომის ანაზღაურების ახალ პირობებზე გადასვლასთან დაკავშირებით საწარმოო დარგის სახელმწიფო საწარმოებიდან და ორგანიზაციებიდან გამოთავისუფლდა 20 ათასამდე კაცი. აქედან მეოთხედზე მეტი პენსიიზე გავიდა, დანარჩენები სამუშაოდ მოეწყვნენ სხვა საწარმოებსა და ორგანიზაციებში ან დადგიდნენ ინდივიდუალური და კოოპერაციული საქმიანობის სფეროში.

1 ოქტომბრისათვის ყველა სახეობის კოოპერატივში მუშაობდა 26 ათასზე მეტი კაცი. კოოპერატივებში დასაქმებულთა საერთო რიცხვის ნახევარზე მეტს შეადგენენ მუშა-მოსამსახურეები, რომლებიც გადავიდნენ სახელმწიფო საწარმოებიდან და ორგანიზაციებიდან ან მონაწილეობენ კოოპერატივების მუშაობაში შეთავსების პირობებში.

ინდივიდუალური შრომითი საქმიანობის სფეროში დასაქმებულთა რიცხვმა შეადგინა 18 ათასი კაცი.

უმჯობესდება მართვის ორგანიზაციული სტრუქტურები. 1 იანვისისათვის რესპუბლიკის სამინისტროებისა და უწყებების ცენტრალური აპარატის მუშაკთა ფაქტობრივი რიცხვი შემცირდა 17 პროცენტით, მათ შორის ეკონომიკური უწყებებისა — 15 პროცენტით. წარადგინა რესპუბლიკის სამინისტროებისა და უწყებების მართვის ახალი სტრუქტურები.

მოსახლეობის შემოსავალი. სახალხო მეურნეობაში მუშა-მოსამსახურეთა საშუალო თვიურმა ფულადმა ხელფასმა შეადგინა 180 მანეთი გასული წლის შესაბამისი პერიოდის 172 მანეთთან შედარებით, კოლმეურნეთა შრომის ანაზღაურებამ კოლმეურნეობების საზოგადოებრივ მეურნეობაში — 128 მანეთი 121 მანეთთან შედარებით.

სწრაფი ტემპით იზრდება ხელფასი საწარმოო დარგებში, ამასთან შრომის ნაყოფიერება უფრო სწრაფად იზრდებოდა. ამაგე დროს ზოგიერთ საწარმოსა და ორგანიზაციაში ჯერ კიდევ იქნიათი ორი, როცა ხელფასის ზრდა არ უკავშირდება საქმიანობის საბოლოო შედეგებს, კვლავ არის შეუსრულებელი სამუშაოსათვის გასამრჯელოს მიცემის შემთხვევები.

მოსახლეობამ მოხმარების საზოგადოებრივი ფონდებიდან მისაცემლები და შეღავათები მიიღო 2084 მილიონი მანეთის ოდენობით, რაც 134 მილიონი მანეთით მეტია, ვიდრე გასული წლის ცხრა თვეში.

გაფდიდდათ პენსიების მაქსიმალური ოდენობა კოლმეურნეობების წევრებსა და მათ ოჯახებს, რომლებსაც სულ ცოტა ათი წელია უხდიან მათ.

გაიზარდა სახსრები ობოლი ბავშვებისა და შშმაღლების მზრუნველობას მოკლებულ ბავშვთა სამედიცინო მომსახურების, აგრეთვე ცხოვრების მატერიალურ-საყოფაცხოვრებო პირობების გაუმჯობესებისათვის. გაიზარდა ავადმყოფთა კვების, მედიკამენტების, მოწყობილობისა და ინვენტარის შეძენისათვის ხარჯების ნორმები ჯანმრთელობის დაცვის დაწესებულებებში. 3 წლამდე ასაკის ბავშვთა მკურნალობისათვის ახლა წამალი უფასოდ გაიცემა.

განხორციელდა ღონისძიებანი ცხოვრების პირობების გაუმჯობესების, აგრეთვე საშუალო პროფესიულ-ტექნიკური სასწავლებლების მოსწავლეთა მატერიალური უზრუნველყოფის დამატებითი ღონისძიებანი.

საოჯახო ბიუჯეტების გამოკვლევის მონაცემებით შშრომელთა საშუალო სულადობრივი ფულადი შემოსავალი გაიზარდა 1987 წლის ანალოგიურ პერიოდთან შედარებით და შეადგინა მუშა-მოსამსახურეთა შორის 126 და კოლმეურნეთა შორის 107 მანეთი თვეში. მოსახლეობამ გაადიდა კვების პროდუქტების შესყიდვის ხარჯები: მუშა-მოსამსახურეებმა — 4,7 პროცენტით, კოლმეურნეებმა — 8 პროცენტით. მუშა-მოსამსახურეთა შორის არასასურსათო საქონლის შესყიდვის ხარჯები გაიზარდა 17,8 პროცენტით, კოლმეურნეთა შორის — 1,2 პროცენტით.

მოსახლეობის ანაბრებმა საქართველოს სსრ შემნახველი ბანკის დაწესებულებებში 1988 წლის 1 ოქტომბრისათვის მიაღწია 5793,4 მილიონ მანეთს.

კვების პროდუქტებისა და არასასურსათო საქონლის წარმოება. იანვარ-სექტემბერში სახალხო მოხმარების საქონლის გამოშვებამ (ალკოჰოლიანი სასმელების გარდა) შეადგინა 4,3 მილიარდი მანეთი (საცალო ფასებით) და გასული წლის შესაბამის პერიოდთან შედარებით 5,1 პროცენტით გაიზარდა.

კვების უმნიშვნელოვანესი პროდუქტების წარმოებას ახასიათებს შემდეგი მონაცემები

	ფაქტობრივად 1988 წლის იანვარ-სექტემბერში	დაკვეთების შესრულება პროცენტში	1988 წლის იანვარ-სექტემბერი პროც. 1987 წლის იანვარ-სექტემბრთან შედარებით
ხორცი (სამრეწველო გამომუშავება) ათასი ტონა	63,8	100,3	90,8
ძეხველი, ათასი ტონა	27,0	105	104
ერბო-კარაქი, ტონა	892	135	79,4
მოუხდელი რძის პროდუქცია რძეზე გადაანგარიშებით, ათასი ტონა	189,8	101	101
ცხიმიანი ყველი, ათასი ტონა	16,4	101	98,9
საკვები თევზის პროდუქცია, მათ შორის თევზის კონსერვები, ათასი ტონა	42,3	85,9	129
მარგარინის პროდუქცია ათასი ტონა	32,4	100,4	111
მცენარეული ზეთი, ათასი ტონა	7,6	104	72,3
საკონდიტრო ნაწარმი, ათასი ტონა	49,2	102	104
ნატურალური ჩაი (ხარისხოვანი დაფასოებული) ათასი ტონა	83,7	105	104
კონსერვები, მილიონი პირობითი ქილა	594,7	102	126
მინერალური წყლები, მილიონი დეკალიტრი	12,6	90,4	96,6
უალკოჰოლო სასმელები ათასი დეკალიტრი	11,1	98,4	106

რესურსების ნაკლებობის პირობებში ზოგიერთი საწარმო კვლავ უშვებს უხარისხო პროდუქციას. 1988 წლის ცხრა თვეში საქართველოს სსრ ვაჭრობის სამინისტროს სახეაჭრობის ინსპექციამ დაიჭერა შემოწმებული რძის პროდუქტების 5,9 პროცენტი, ყველის 17,8 პროცენტი, თევზეულის 10,3 პროცენტი, საკონდიტრო და პურფუნთუშეულის ნაწარმის 6,6 პროცენტი, მაკარონის ნაწარმის 17,5 პროცენტი, ხილბოსტნეულის კონსერვების 12,8 პროცენტი, ჩაის 9 პროცენტი, კვერცხის 78,3 პროცენტი.

სახალხო მოხმარების არასასურსათო საქონლის წარმოება გასული წლის შესაბამის პერიოდთან შედარებით გაიზარდა 6,2 პროცენტით. უფრო დაწერილებითი მონაცემები მისი გამოშვების შესახებ მოგვყავს ქვემოთ:

	ფაქტობრივად 1988 წლის იანვარ-სექტემბერში	დაკვეთების შესრულება პროცენტში	1988 წლის იანვარ-სექტემბერი პროც. 1987 წლის იანვარ-სექტემბრთან შედარებით
ბამბის ქსოვილები მილიონი კვადრატული მეტრი	45,1	89	104
შალის ქსოვილები, მილიონი კვადრატული მეტრი	7,2	100,5	113
აბრეშუმის ქსოვილები, მილიონი კვადრატული მეტრი	37,7	100,2	106
ტრიკოტაჟის ნაწარმი, მილიონი ცალი	45,1	100,7	102
წინდები, მილიონი წყვილი	25,4	102	102
შეკერილი ნაწარმი, მილიონი მანეთისა	461	104	103
ფეხსაცმელი, მილიონი წყვილი	13,8	100,96	100,6
მათ შორის საბავშვო	6,7	104	104
ფერადგამოსახულებიანი ტელევიზორები ათასი ცალი	40,8	100,4	132
ავეჯი, მილიონი მანეთისა	116	96	103
საოჯახო საათი, ათასი ცალი	16,1	89	121
ფაიფურ-ჭაშანურისა და მაიოლიკის ჭურჭელი, მილიონი მანეთისა	9,2	100,6	126
შპალერი, მილიონი პირობითი ნაგები	20,4	97	107
სუფთა ქაღალდის საქონელი, მილიონი მანეთისა	27,2	106	103
ელექტროსაყოფაცხოვრებო ნაწარმის გალვანური ელემენტები და ბატარეები მილიონი ცალი	57,2	100,7	100

საწარმოთა ჯერ კიდევ მნიშვნელოვანი რაოდენობა ვერ ასრულებს მოსახლეობისათვის საქონლის გამოშვების ზრდის დავალებებს. ცხრა თვის შედეგების მიხედვით არასასურსათო საქონლის (მსუბუქი მრეწველობის ნაწარმის გარდა) მოწოდების სახელმწიფო შეკვეთა ვერ შესრულდა საწარმოთა 12 პროცენტმა. იმ საწარმოთა ყველაზე მეტი რიცხვი, რომლებმაც დავალება ვერ შეასრულეს, მოდის რესპუბლიკის სამენ მასალათა მრეწველობის სამინისტროს წილად. საკვანძო დაქვემდებარების საწარმოებს, რომლებმაც ვერ უზრუნველყვეს გეგმის შესრულება, განეკუთვნებიან საწარმოო გაერთიანებანი: „ორგტექნიკა“, „საქელექტრომანქანა“, „ჩარხმშენებელი“, „მარგარინრეწვა“, „საქპოლიმერკონტაინერი“, სამეცნიერო-საწარმოო გაერთიანებანი: „საქსოფლმანქანა“, „თბილისელექტრომამრავი“, კასპის ავტომენტ-მიფერის კომბინატი, ბათუმის ნავთობგადამამუშავებელი და ელექტრომექანიკური, ცხინვალის „ელექტროვიბრომანქანის“, ქუთაისის ლითოფონის, თბილისის ელექტროტექნიკური ქარხნები.

კვლავ ჩამორჩენაა აგვიჯის, ბაბის ქსოვილების, საოჯახო საათების წარმოებაში.

საქართველოს სსრ მსუბუქი მრეწველობის სამინისტროში სახელმწიფოთა ვალდებულებანი დაარღვია 8 საწარმომ (ანუ საერთო რაოდენობის 14 პროცენტმა), რომლებმაც მომხმარებლებს დააკლეს 23,2 მილიონი მანეთის პროდუქცია და საქონელი.

მსუბუქი მრეწველობის პროდუქციის საერთო მოცულობა საცალო ფასებით გაიზარდა 8,9 პროცენტით, ეს მატება ძირითადად, მიღებულია სახელმწიფოს ფასებით რეალიზებული განსაკუთრებით მოდური ნაწარმის, საცალო ფასების დამატებით „ს“ ინდექსიანი გაუმჯობესებული ხარისხის საქონლის წარმოების გადიდების გზით. ამასთან შემცირდა მასობრივი მოთხოვნის მთელი რიგი საქონლის წარმოება.

რესპუბლიკის ვაჭრობის სამინისტროს საბითუმო ორგანიზაციებმა ხარისხი მაზიაკლეს და გამოსასწორებლად დაანერნეს შემოწმებული ტყავის ფეხსაცმლის, ტრიკოტაჟის ნაწარმის, აბრეშუმისა და ბამბის ქსოვილებისა და მეკერილი ნაწარმის 18-28 პროცენტი. კვლავინდებურად დაბალი ხარისხის პროდუქციას უშვებდნენ ცხინვალის ტრიკოტაჟის საცალის ფაბრიკა (34,7 პროცენტი), გორის ბამბეულის გაერთიანება (32,4 პროცენტი), თბილისის საბავშვო ტრიკოტაჟის ფაბრიკა (27,6 პროცენტი), ქუთაისის ტყავ-ფეხსაცმლის კომბინატი (21,3 პროცენტი), თბილისის ფეხსაცმლის გაერთიანება „ისანი“ (18,1 პროცენტი).

საცალო საქონელბრუნვა და ფასიანი მომსახურება. სახელმწიფო და კოოპერაციული ვაჭრობის საცალო საქონელბრუნვამ იანვარ-სექტემბერში შეადგინა 4532,9 მილიონი მანეთი და 356,1 მილიონი მანეთით ადეკვატურად იმას, ვიდრე იყო 1987 წლის იმავე პერიოდში. საცალო საქონელბრუნვის გეგმის შესრულებას მთლიანად რესპუბლიკაში საერთო მოცულობის მიხედვით დააკლდა 251,3 მილიონი მანეთი. საგეგმო დავალებათა შესრულება ვერ უზრუნველყვეს სავაჭრო ორგანიზაციებმა: საქართველოს სსრ ვაჭრობის სამინისტროსი (გეგმის შესრულებას დააკლდა 174,1 მილიონ მანეთამდე), ცეკავშირისა (60 მილიონი მანეთი), სახაგრომრეწვისა (14,6 მილიონი მანეთი).

ცალკეული საქონლის გაყიდვას სახელმწიფო და კოოპერაციულ ვაჭრობაში ახასიათებს შემდეგი მონაცემები (შესადარი ფასებით; მილიონი მანეთისა):

	გაყიდვა 1988 წლის იანვარ-სექტემბერში	1988 წლის სექტემბერი ანგარიშით 1987 წლის იანვარ-სექტემბრის საშუალოსთან შედარებით
ხორცი და ხორცეული	325,9	119
თევზი და თევზეული	30,8	82
ერბო-კარაქი	98,6	111
მცენარეული ზეთი	19,2	93
მარგარინის პროდუქცია	7,8	91
მოუხდელი რძის პროდუქცია	56,9	95
ყველი	33,3	98,8
კვერცხი	40,9	100,7
შაქარი	132,1	112
საკონდიტრო ნაწარმი	102,7	109
ჩაი	5,9	98
პურპროდუქტები, ათასი ტონა	626,8	94
კარტოფილი, ათასი ტონა	69,9	128
ბოსტნეული, ათასი ტონა	112,2	147
ხილი და ციტრუსები, ათასი ტონა	8,6	58
უალკოჰოლო სასმელები ათასი დეკალიტრი	13,8	113
მინერალური წყლები, ათასი დეკალიტრი	4,4	133
ხილისა და ბოსტნეულის წვენები, მილიონი პირობითი ქილა	30,7	113
არაყი და ლიქიორ-არაყის ნაწარმი, ათასი დეკალიტრი	242,8	90
ყურძნის ღვინო, ათასი დეკალიტრი	1689,6	141
შამპანური, ათასი დეკალიტრი	277,1	116
კონიაკი, ათასი დეკალიტრი	30,2	126
ლუდი, ათასი დეკალიტრი	5418,6	126
თამბაქოს ნაწარმი	89,4	93
ტანსაცმელი, საცვალი და ქსოვილები	368,3	108
ტრიკოტაჟის ნაწარმი	174,0	107
წინდები	43,9	114
ტყავის ფეხსაცმელი	144,1	96,8
ფაიფურ-ჭაშანურის, -მაიოლიკისა და მინის ჭურჭელი	54,8	94
საპონი და სინთეზური სარეცხის საშუალებები	26,5	119
ავეჯი	94,0	97
მაცივრები და საყინავები მილიონი ცალი	58,7	110
მათ შორის 200 კუბური დეციმეტრი და მეტი ტევადობის კამერიანი	41,4	103
სარეცხი მანქანები, ათასი ცალი	102,6	110
ელექტრომტვერსასრუტები, ათასი ცალი	42,9	114
საათები, ათასი ცალი	504,0	101
ფოტოაპარატები, ათასი ცალი	17,2	103
რადიომიმღები მოწყობილობა, ათასი ცალი	47,8	92
ტელევიზორები, ათასი ცალი	125,8	109
მათ შორის ფერადი გამოსახულებისა	51,2	115
მაგნეტოფონები ათასი ცალი	49,1	99,6
სპორტული საქონელი (ტანსაცმლისა და ფეხსაცმლის გარდა)	19,4	106
ველოსიპედები და მოპედები, ათასი ცალი	40,9	102
მოტოციკლები და მოტოროლერები, ათასი ცალი	3,6	92
მსუბუქი ავტომობილები მიმდინარე წარმოების ხარჯზე, ათასი ცალი	9,0	86
ხე-ტყის მასალა, ათასი კუბური მეტრი	239	74
შიფერი, მილიონი პირობითი ფილა	92	108
ავტომობილის ბენზინი, ათასი ტონა	401	109

გაყიდვის მოცულობის ზრდის მიუხედავად კვლავინდებურად მწვავეა კვების ბევრი პროდუქტი, განსაკუთრებით ხორცით მოსახლეობის უზრუნველყოფის პრობლემა.

მოსახლეობისათვის მაყიდული ხორცისა და ფრინველის საერთო მოცულობიდან 49 პროცენტი ეგზავნება საცალო სავაჭრო ქსელს, 32 პროცენტი — სახოგადოებრივი კვების საწარმოებს და 19 პროცენტი — სანატორიუმებს, დასასვენებელ სახლებს, საავადმყოფოებს, სპბავშვო დაწესებულებებს.

საკოლმეურნეო ბაზრის ფასები (რესპუბლიკის ოთხ ქალაქში — თბილისში, ქუთაისში, ბათუმში, სოხუმში) კვების პროდუქტებზე 9 თვის განმავლობაში გასული წლის იმავე პერიოდთან შედარებით 1,1 პროცენტით გაიზარდა, პურპროდუქტებზე — 12,2 პროცენტით, ბოსტნეულზე — 3,2 პროცენტით, ხორცსა და ფრინველზე — 0,9 პროცენტით. კარტოფილის ფასი 7,5 პროცენტით შემცირდა. საკომერციო ბაზრების ფასების დონე საშუალოდ 2,7-ჯერ აღემატება სახელმწიფო საცალო ფასებს, ცალკეული სახეობის პროდუქტებისაკი 3-5-ჯერ. ვაჭრობა იღებს მეტ მოგებას საქონელს, რომელიც გადიდებული მოთხოვნილებით სარგებლობს. ამავე დროს იგრძნობა ცალკეული სახეობის შეკერილი, ტრიკოტაჟის ნაწარმისა და ფეხსაცმლის ნაკლებობა. მოსახლეობელები მნიშვნელოვან სიძნელეებს განიცდიდან ბოლო დროს ავეჯის, საყოფაცხოვრებო ტექნიკის, ტელე-რადიოაპარატურის, სპბავშვო ასორტიმენტის საქონლის, საოჯახო და იფფფსიანი ხელსაბანი საპნის, სინთეზური სარეცხი საშუალებების შეძენის დროს.

არ ემყოფილდება მოთხოვნა მრავალი სახეობის ხე-ტყისა და საშენ მასალაზე განსაკუთრებით ადგილობრივი წარმოების მასალებზე.

მოსახლეობისათვის გაწეულმა ფასიანი მომსახურების მოცულობამ შეადგინა 746,4 მილიონი მანეთი და შარშანდელ შესაბამის პერიოდთან შედარებით 83,5 მილიონი მანეთით გაიზარდა. მისი რეალიზაციის გეგმა ვერ შესრულეს აფხაზეთის ასს რესპუბლიკამ, სამხრეთ ოსეთის ავტონომიურმა ოლქმა, ასპინძის, ახალციხის, ბოგდანოვკის, ბოლნისის, ქარელის, ყვარლის, ლაგოდეხის, ლენინების, მარნეულის, მახარაძის, მესტიის, საგარეჯოს, ხაშურისა და წულუკიძის რაიონებმა.

რესპუბლიკის 54 სამინისტროდან და უწყებიდან და საკავშირო დაქვემდებარების 242 გაერთიანებებიდან, საწარმოდან და ორგანიზაციიდან, რომლებსაც მიეცემული ჰქონდათ ფასიანი მომსახურების რეალიზაციის სახელმწიფო გეგმა, თავი ვერ გაართვეს შესაბამისად 9 და 60. ყველაზე მეტად გეგმის შესრულებაში გაორვეეგა დაუშვეს საქართველოს ტურიზმისა და ექსკურსიების სამმა, სახალხო განათლების სამინისტრომ, „საქქიანახშირის“ საწარმოო გაერთიანებამ, საქართველოს „დინამოს“ სამმა, ამიერკავკასიის რკინიგზის სამმართველომ, საქმოგარწყალმშენება, სახკომმა, საქართველოს სსრ ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტრომ.

ეკონომია და მომსახურების სფეროს საწარმოოა უმრავლესობა უშინდებულად მუშაობს მშრომელთა ძირითადი მასისათვის მოუხერხებელ დროს. საქართველოს სსრ სტატისტიკის სახელმწიფო კომიტეტის მიერ მოწყობილი გამოკვლევის თანახმად სახელმწიფო ვაჭრობის არასასურსათო მაღაზიების 97 პროცენტი და სასურსათო მაღაზიების დაახლოებით მეოთხედი მოსახლეობის მომსახურებისათვის იხსნება 9 საათის შემდეგ, იკეტება 20 საათამდე, შესაბამისად, ეს არის 77 და 35 პროცენტი. საყოფაცხოვრებო მომსახურების საწარმოოა მხოლოდ 10 პროცენტე უშვებს მოსახლეობას მომსახურებას ორ ცვლად. ამავე დროს მხოლოდ 5 პროცენტია 24 საათამდე. ერთცვლიანი საწარმოებიდან 50 პროცენტზე მეტი შეკვეთებს იღებს 9-დან 17 საათამდე.

საქონლის რესურსების ნაკლებობის, ვაჭრობისა და საყოფაცხოვრებო მომსახურების საწარმოთა მუშაობის არადამაკმაყოფილებელი რეჟიმის შედეგია რიგები, მშრომელთა თავისუფალი, ზოგჯერ კი სამუშაო დროის გაუმართლებელი დაკარგვა საქონლის შეძენისა და მომსახურების მიღებისათვის, მომსახურების კულტურის დაქვითება. მაგალითად, მთელ რიგ ადგილებში ყოველდღიური მოთხოვნილების საქონლის (შაქრის, ხორცის, ძეხველის და საკონდიტრო ნაწარმის, ერბო-კარაქის, ხილისა და ბოსტნეულის) ყიდვისათვის მყიდველები საშუალოდ კარგავენ დაახლოებით საათს; ცალკეული დეფიციტური არასასურსათო საქონლის (განსაკუთრებით იმპორტულის) შეძენისათვის — 1-დან 3 საათამდე.

სახიანთო და სოციალურ-კულტურული შენებლობა. იანვარ-სექტემბერში სახელმწიფო ცენტრალიზებული კაპიტალური დაბანდებებისა და საწარმოებისა და ორგანიზაციების ფონდების სახსრების ხარჯზე საექსპლოატაციოდ გადაეცა 560 ათასი კვადრატული მეტრი საერთო ფართობის საცხოვრებელი სახლები. დაავადებას ვერ გაართვეს თავი საქართველოს სსრ სახაგრომრეწვამ, სამთავარ-ენერგომ, „საქტრანსგაზის“ საწარმოო გაერთიანებამ, სამოქალაქო საგზაო მთავარმა სამმართველომ. საცხოვრებელი სახლების საექსპლოატაციოდ გადაცემა გასული წლის შესაბამის პერიოდთან შედარებით 14,6 ათასი კვადრატული მეტრით შემცირდა.

არ უფრთხილდება სახინაო ფონდის კაპიტალური რემონტის ხარისხი, ვერ იცავენ დადგენილ ვადებს. გარემონტებული სახლებიდან დაახლოებით 5 პროცენტი გადაეცა საექსპლოატაციოდ ხარვეზებით და 29 პროცენტი დაგვიანებით გეგმით გათვალისწინებულ ვადებთან შედარებით. გამოკითხულ მცხოვრებთა 12 პროცენტზე მეტმა კაპიტალური რემონტის ხარისხს არადამაკმაყოფილებელი უწოდა.

სახალხო დეპუტატთა ადგილობრივი საბჭოების სახინაო ფონდი 1 ოქტომბერს ძირითადად მომზადებული იყო ზამთრის პირობებში ექსპლოატაციისათვის ღონისძიებებით გათვალისწინებულ მთელ ფართობზე.

ცხრა თვის განმავლობაში აშენდა 20788 მოსწავლისათვის გათვალისწინებული ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლები, პროფტექნიკური სასწავლებლები 5580 მოსწავლისათვის, საექსპლოატაციოდ გადაეცა 5966 ბავშვისათვის გათვალისწინებული სკოლამდელი დაწესებულებები, 910 საწოლიანი საავადმყოფოები, ამბულატორიულ-პოლიკლინიკური დაწესებულებები ცალმა 4370 ავადმყოფის მისაღებად, 800-ადგილიანი კლუბები და კულტურის სახლები.

არ შესრულებულა კლუბებისა და კულტურის სახლების ამოქმედების გეგმა.

სახალხო განათლება. დაწყებულ სასწავლო წელს დღის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში სწავლობს 864,3 ათასი მოსწავლე. პირველკლასელი გახდა 82,5 ათასი ბავშვი. ამათგან სკოლამდელ დაწესებულებებში პირველი კლასის პროგრამით სწავლობს 6,3 ათასი. როგორც წინა წლებში, ყოველი მეხუთე მოსწავლე მეცადინეობს მეორე და მესამე ცვლაში.

საშუალო სპეციალური სასწავლებლების მოსწავლეთა რიცხვი შეადგინა 49 ათასზე მეტს, უმაღლესი სასწავლებლებისა — 84 ათას კაცს. უმაღლესი სასწავლებლების მისაღები გამოცდების შედეგების მიხედვით დღის განყოფილებებზე ჩაირიცხა დაახლოებით 10 ათასი კაცი. მუშათა ოჯახებიდან პირველკურსელი სტუდენტები შეადგენენ დაახლოებით 40 პროცენტს, კოლმეურნეთა ოჯახების შვილები — 10 პროცენტს, მოსამსახურეებისა — 50 პროცენტს.

პროფტექნიკურ სასწავლებლებში მიღებულთა საერთო რიცხვმა 1 ოქტომბრისათვის შეადგინა 28 ათასი კაცი, ანუ 1988 წლის გეგმით გათვალისწინებული მიღების 74 პროცენტი.

სასამართლო სტატისტიკის მონაცემებით, განვლილ პერიოდში კვლავ იყო მსჯავრდადებულთა რიცხვის შემცირების ტენდენცია, რომელიც ბოლო წლებში დაისახა. 1,4-ჯერ შემცირდა გასაღების მიზნით არყის შინ გამოხდისათვის მსჯავრდადებულთა რიცხვი, მეოთხედით შემცირდა ხულიგნობისათვის ნასამართლობა, 7,8 პროცენტით— სატრანსპორტო საშუალებათა მოძრაობის უსაფრთხოების წესების დარღვევისათვის, რასაც ძმიმე შედეგები მოჰყვა, 13 პროცენტით — გაბნრაზ მკვლელობისათვის. ამასთანავე გაიზარდა პირადი ქონების ქურდობისათვის მსჯავრდადებულთა რიცხვი.

1987 წელს შემოღებულია ადმინისტრაციული პასუხისმგებლობა მცირე ოდენობით ნარკოტიკულ საშუალებათა პირველად ჩადენილი უკანონო შეძენისათვის, გასაღების მიზნის გარეშე შენახვისათვის, აგრეთვე მათი მოხმარებისათვის. ნარკოტიკებთან დაკავშირებული სამართალდარღვევებისათვის სისხლის სამართლის პასუხისგებაში მიეცემულ პირთა რიცხვი მიმდინარე წლის 9 თვეში 25,4 პროცენტით შემცირდა გასული წლის შესაბამის პერიოდთან შედარებით.

გარემოს დაცვა. ატმოსფეროში მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევა საერთოდ ყველა საწარმოში 1987 წლის შესაბამის პერიოდთან შედარებით 14,6 ათასი ტონით და მეტად შემცირდა, კერძოდ, თბილისის სახელმწიფო რაიონულ ელექტროსადგურში, ბათუმის ნავთობგადამამუშავებელ, რუსთავის მეტალურგიულ, ზესტაფონის ფეროშენადნობთა ქარხნებში. თბილისის ფოლად-თუჯსამსხმელო ქარხანაში, აეკალის სილიკატური საკედლე მასალების ქარხანაში.

ამასთანავე, ზოგიერთმა საწარმომ გადიდა ატმოსფეროში მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევა. ეს არის კასპის ცემენტ-მიფერის კომბინატი, ქუთაისის ავეჯის კომბინატი, ბათუმისა და ბორჯომის მინის ქარხნები.

იყო წყალსატევების მნიშვნელოვანი გაუბუჭყიანების შემთხვევები. ერთბაშად და ავარიული გაფრქვევები დუშეთის ტყვარჩელის სახელმწიფო რაიონულმა ელექტროსადგურმა — მდინარე ღალიდაგში, ბათუმის ნავთობგადამამუშავებელმა ქარხანამ და ცენტრალურმა სატრანზიტო ნავთობბაზამ, სოხუმის სალოკომოტივო დეპომ — შავ ზღვაში, საჩხერის ბამბეულსართავმა ფაბრიკამ — მდინარე ყვირილაში.

კვლავ ზორციელდებოდა ბუნებადაცვით ღონისძიებათა კომპლექსი ნარემოს გაუბუჭყიანების უადრესად მაღალი დონის მქონე ქალაქებსა და რაიონებში ეკოლოგიური ვითარების გაუმჯობესებისათვის, ბუნებრივი რესურსების უფრო რაციონალური გამოყენებისათვის.

III. მატერიალური წარმოება

მრეწველობა

ცხრა თვეში სახელმწიფო შეკვეთის შესაბამისად და პირდაპირი კავშირით პროდუქციის მიწოდების **სახელმწიფოთა ვალდებულებანი** 98,6 პროცენტით შესრულდა. სახელმეკულენო ბა ალ ბ ულ ებ ა ი ნ ი დ ა ა ღ ა ვ ა ნ ა ა ს ა ხ ა ლ ხ ო ს ა ნ ა ნ ა ნ

დავაჩქაროთ ეკონომიკის გაჯანსაღების ტემპი

(დასასრული)

	1987 წ.	1988 წ.	ცნობისათვის: 1988 წლის 8ეგმა
...ულ	4,1	13,8	10,1
...ათ შორის საწარმოებში:			
...ირ კავშირის მძიმე მანქანათმშენებლობის სამინისტრო			
...ნინველის ქარხანა			
...ელექტროვიბრომანქანა“	0,2	2,3	—
...ალაქაქის ბაგირგზების			
...საწარმოო მოწყობილობის			
...ქარხანა	89,8	96,9	77,5
...ირ კავშირის ელექტროტექნიკური მრეწველობის სამინისტრო			
...ეთაისის ელექტრომექა-			
...ური ქარხანა	9,2	66,4	37,2
...ბეცეიერო-საწარმოო გა-			
...ერთიანება „თბილისელექ-			
...როგენერატორი“	4,1	—	—
...საწარმოო გაერთიანება			
...ელექტროაპარატი“	0,6	4,1	3,8
...საწარმოო გაერთიანება			
...ელმავალმშენებელი“	9,6	57,5	20,1
...ათუმის სატრანსფორმატორო			
...ქარხანა	—	2,9	58,6
...ათუმის ელექტრომექა-			
...ური ქარხანა	—	0,4	1,05
...ოთის ქარხანა			
...ელექტროაპარატი“	8,5	—	0,6
...ბილისის ქარხანა			
...ელექტროიზოლატი“	3,7	—	—
...ბილისის „ელექტროშე-			
...დუღი“ ქარხანა	12,3	—	—
...ირ კავშირის ჩრხმრეწველობის სამინისტრო			
...საწარმოო გაერთიანება			
...ჩარხმშენებელი“	0,6	16,2	6,2
...ბილისის საინსტრუმენ-			
...ტო ქარხანა	—	18,0	3,6
...ბილისის კალიბნების სა-			
...ელოების სამსხმელო მოწ-			
...ყობილობის ქარხანა	1,6	—	—
...ირ კავშირის ხელსაწყოთმშენებლობის სამინისტრო			
...ამეცნიერო-საწარმოო გა-			
...ერთიანება „ანალიზელ-			
...საწყო“	5,1	7,6	8,1
...საწარმოო გაერთიანება			
...ორგტექნიკა	9,5	8,5	7,0
...სამეცნიერო-საწარმოო გა-			
...ერთიანება „ელვა“	—	19,2	7,0
...სამეცნიერო-საწარმოო გა-			
...ერთიანება „ავტომატრონი“	—	100,0	100,0
...საწარმოო გაერთიანება			
...ელი“	—	17,9	5,7
...ირ კავშირის სასოფლო-სამეურნეო მანქანათმშენებლობის სამინისტრო			
...ამეცნიერო-საწარმოო გა-			
...ერთიანება „საქსოფლმან-			
...ნა“	7,7	4,9	6,9

...ამავე დროს კვლავ არის ჩამორჩენა ბევრი სახეობის მანქანათმშენებელი პროდუქციის სახელმწიფო შეკვეთის შესრულებაში, რაც ქმნის სიძნელეებს სახალხო მეურნეობის დარგების ტექნიკური განახლებასა და რეკონსტრუქციაში.

...რესპუბლიკის ტერიტორიაზე მდებარე ელექტროტექნიკური მრეწველობის სამინისტროს საწარმოთაგან დაგალება ვერ შეასრულეს: საწარმოო გაერთიანება „საქელექტრომანქანამ“ — 63-450 მილიმეტრი ბრუნვის მაღალი ღერძის მქონე ცალად დენის ელექტროძრავების, ფგრეფვი ავტომატიზაციისა და მექანიზაციის მცირე სიმძლავრის ძრავების მიხედვით; საწარმოო გაერთიანება „ელმაგლამშენებელმა“ — მაგნიტური ელმავლების მიხედვით; სსრ კავშირის ჩრხსაშენებელი მრეწველობის სამინისტროს ხაზით: საწარმოო გაერთიანება „ჩარხმშენებელმა“ — ლითონსაჭრელი ჩარხების, მათ შორის რიცხვიან-პროგრამული მართვის ჩარხების მიხედვით, თბილისის საინსტრუმენტო საწარმოო გაერთიანებამ და ...ბილისელ-სამონტაჟო ინსტრუმენტების ქარხანამ — ლითონდასამუშავებელი ინსტრუმენტების მიხედვით; სსრ კავშირის ავტომატბრეწველობის სამინისტროს ხაზით: საწარმოო გაერთიანება „ეთეთაისის ავტომატქარხანამ“ — დიზელსანთებელი სატეირთო ავტომობილების, საავტომობილო მისაბმელებისა და ნახევარმისაბმელების მიხედვით; სსრ კავშირის სასოფლო-სამეურნეო მანქანათმშენებლობის სამინისტროს ხაზით: სამეცნიერო საწარმოო გაერთიანება „საასოფლმანქანამ“ და საწარმოო გაერთიანება „ეთეთაისის მცირეგაბარიტიანი ტრაქტორების ქარხანამ“ — მეცხოველეობისა და საკვებწარმოების მანქანების მიხედვით; სსრ კავშირის ხელსაწყოთმშენებლობის სამინისტროს ხაზით: სამეცნიერო-საწარმოო გაერთიანება „ელვამ“— ბამთვალეური და მმართველი კომპლექსების მიხედვით.

...კვლავ არარიტმულობაა მთელი რიგი ნაწარმის გამოშვებაში. სეტყვიანი ეფექტის ... ...ბლეფლენ ხუთ ღღეში საწარმოო გაერთიანება. „ილ...ელმშენებელმა“ დაამზადა მაგნიტალური ელმავლები თვეური ...საწარმოს ... მესამედზე მეტი. ამ ღღეებზე მოვიდა თვეში გამოშვებული ავტომობილების მისაბმელებისა და ნახევარმისაბმელების ნახევარზე მეტი (საწარმოო გაერთიანება „ეთეთაისის ავტოყრანა“), რიცხვიან-პროგრამული მართვის ლითონსაჭრელი ჩარხებისა (საწარმოო გაერთიანება „ჩარხმშენებელი“).

...ეურნეველყოფილი არ არის **ქიმიურ-სატყეო კომპლექსის** დარგების სტაბილური მუშაობა.

სსრ კავშირის ნავთობგადამამუშავებელმა ქარხანამ ვერ უზრუნველყო დიზელის სათბობისა და ზეთების, ნავთობბენზინების წარმოების, ქუთაისის რეზინ-ტექნიკური ნაწარმის ქარხანამ ეი საყალიბე და. არა-საყალიბე რეზინ-ტექნიკური ნაწარმის გამოშვების დაგალებათა შესრულება.

ჩამორჩენაა ნედლეულის წარმოებების განვითარებაში. სსრ კავშირის სასუქმენარების სამინისტროს რუსთავის საწარმოო გაერთიანება „ზოტმა“ თავი ვერ გაართვა სინთეზური ამიაკის გამოშვების დაგალებას, რომლის მიხედვით დაგალებამ თითქმის 12 ათასი ტონა შეადგინა.

კვლავ არ სრულდება აეიჯის, დახერხილი მასალების, წებელი ფანერის წარმოების დაგალებანი სსრ კავშირის ხე-ტყის მრეწველობის სამინისტროს ტერიტორიულ-სამეცნიერო საწარმოო გაერთიანება „საქხეტყემრეწველი“.

მთლიანად კომპლექსის საწარმოებმა მომხმარებლებს დაუკლეს 5 მილიონი მანეთის პროდუქცია.

სტაბილურობით არ გამოირჩევა არც **სამშენებლო კომპლექსის** საწარმოთა მუშაობა.

არ შესრულებულა ცემენტის, ასაწყობი რკინა-ბეტონის, შიფერის, რბილი სახურავული მასალებისა და იზოლის წარმოების დაგალებანი და შემცირდა მათი წარმოება შესაბამის პერიოდთან შედარებით. უზრუნველუოფილი არ არის საკედლე მასალების წარმოების გეგმის შესრულება.

არ გაუმჯობესებულა კასპის ცემენტ-შიფერის კომბინატისა და გარდაბნის მუყაო-რუბეროიდის ქარხნის მუშაობა; ამ საწარმოებმა ვერ შეასრულეს ცემენტისა და შიფერის, რბილი სახურავული მასალების გამოშვების გეგმები.

1988 წლის იანვარ-სექტემბერში ცალკეულ უმნიშვნელოვანეს სახეობათა სამრეწველო პროდუქციის გამოშვებას ახასიათებს შემდეგი მონაცემები:

	დაგეგმილია 1988 წლის იანვარ-სექტემბერში		დაგეგმილის შესრულება პროცენტი	1988 წლის იანვარ-სექტემბერში პროც. 1987 წლის იანვარ-სექტემბერთან შედარებით
სათბობ-ენერგეტიკული კომპლექსი				
ელექტროენერგია, მილიარდი კილოვატსაათი	11,2	100	99,8	
ნავთობი (მათ შორის გაზის კონდენსატი), ათასი ტონა	139	1,5-ჯერ	102	
თანამდევი გაზი, მილიონი კუბური მეტრი	36,4	3,2-ჯერ	96	
ქვანახშირი, ათასი ტონა	1122	97	91	
მეტალურგიული კომპლექსი				
ფოლადი, ათასი ტონა	1088	100,9	100,7	
შავი ლითონნების ნაგლინი (მზა), ათასი ტონა	933	100,8	100,8	
ფოლადის მილები, ათასი ტონა	384	100,5	99,4	
მანგანუმის მადანი, ათასი ტონა	1387	100,6	90	
მანქანათმშენებელი კომპლექსი				
დიდი ელექტრომანქანები, ათასი ცალი	7,9	100,3	107	
ცვლადი დენის ელექტროძრავები, ათასი კილოვატი	77,2	79	82	
ლითონსაჭრელი ჩარხები, ცალი	1824	90	103	
მათ შორის რიცხვულ-პროგრამული მართვისა	100	91	127	
ხელსაწყოები, ავტომატიზაციის საშუალებები და მათი სათადარიგო ნაწილები, მილიონი მანეთისა	41,6	100,4	122	
გამოთვლითი ტექნიკის საშუალებები და მათი სათადარიგო ნაწილები, მილიონი მანეთისა	33,7	96	106	
სასოფლო-სამეურნეო მანქანები, მილიონი მანეთისა	5,1	101	73	
მეცხოველეობისა და საკვებწარმოების მანქანები და მოწყობილობა, ათასი მანეთისა	816	93	156	
ქიმიურ-სატყეო კომპლექსი				
მინერალური სასუქები (100 პროცენტ. ყუთიან ნივთიერებებზე გაანგარიშებით), ათასი ტონა	112	101	95	
მეცნარეთა დაცვის ქიმიური საშუალებანი (მოქმედი ნივთიერების 100 პროცენტზე გაანგარიშებით), ტონა	86,0	115	60	
ქიმიური ბოჭკოები და ძაფი, ათასი ტონა	29,7	103	110	
სინთეზური ფისები და პლასტიკური მასები (კაპროლაქტამი), ათასი ტონა	28,5	101	106	
სამასალე მერქანი (ყოლფურნეობათა მიერ ხე-ტყის დამზადების გარდა), ათასი მეტრი	127	100,2	102	
სამკურნალოშალის საშუალებები, მილიონი მანეთისა	44,3	103	108	
ქაღალდი, ათასი ტონა	21,5	103	104	
სამშენებლო-კომპლექსის მრეწველობა				
ცემენტი, ათასი ტონა	1002	80	88	
აზბესტცემენტის ფურცლები (შიფერი), მილიონი პირობითი ფილა	18,8	44	72	
ასაწყობი რკინა-ბეტონი, ათასი კუბური მეტრი	1311	92	99,2	
რბილი სახურავი მასალები და იზოლი, მილიონი კვადრატული მეტრი	65,8	77	96	
საკედლე მასალები, მილიონი ცალი პირობითი აგური	564	83	102	

სახლობა მეურნეობის ზუსტი და შეთანხმებული ფუნქციონირებისათვის უპირველესი მნიშვნელობა აქვს 1989 წლის სამეურნეო ხელშეკრულებათა დროულ დადებას. წინა წელთან შედარებით ერთგვარი გაუმჯობესების მიუხედავად, ეს მუშაობა ჩამორჩენით მიმდინარეობს. რესპუბლიკის მრეწველობის საწარმოებში პროდუქციის მოცულობამ, რომელთა მიხედვით 17 ოქტომბრისათვის დაიდო ხელშეკრულება მომხმარებლებთან, საწარმოთა გეგმების მიხედვით მისაწოდებლად გათვალისწინებული პროდუქციის ღირებულების 72,2 პროცენტი შეადგინა.

აგროსამრეწველო კომპლექსი

მინდვრებში მთავრდება სასოფლო-სამეურნეო კულტურების მოსავლის აღება. მარცვლეული კულტურები აღებულია 144,5 ათას ჰექტარზე.

შესრულდა მთლიანად რესპუბლიკაში მარცვლეულის შესყიდვის გეგმა.

სეტქემბრის დამლევ — ოქტომბრის დამდეგისათვის შესყიდულია კარტოფილი 89,9 ათასი ტონა, ბოსტნეული — 282,3 ათასი ტონა, ბოიბეული — 20,5 ათასი ტონა, ხილ-კენკრა — 217,4 ათასი ტონა, ყურძენი — 130,2 ათასი ტონა, ხარისხოვანი ჩაის ფოთოლი — 453,8 ათასი ტონა. შარშანდელ შესაბამის პერიოდთან შედარებით გაიზარდა კარტოფილის, ბოსტნეულის, ხილის, ბაღეულის შესყიდვა. ნაკლებია შესყიდული კარტოფილი ახალციხის, ბოგდანოვკის, დმანისის რაიონების მეურნეობებში; ბოსტნეული — თერჯოლის, თეთრი წყაროს, მაიაკოვსკის, წულუკიძის, ხობის რაიონებში.

იანვარ-სექტემბერში საერთო-საკავშირო ფონდში გაიგზავნა 51,3 ათასი ტონა კარტოფილი, 23,7 ათასი ტონა ბოსტნეული, 8,5 ათასი ტონა კუკურუზი და 36,0 ათასი ტონა თესლოვანი ხილი. კარტოფილსა და კუკურუზის ნაწილი 1988 წლის სახმკეკეთა შესრულდა.

მთლიანად რესპუბლიკაში მიმდინარე წელს უხვი და წვნიანი საკვები დამზადებულია 12,8 ცენტნერი საკვები ერთეულად ან ერთ პირობით ულენ მსხვილფეხა რქიან პირუტყვზე (შარშან ამ დროისათვის დამზადებული იყო 12,1 ცენტნერი). მეტი დამზადდა თივა, საკვები ძირხვენები, სილოსი.

საშემოდგომო კულტურები 3 ოქტომბრისათვის დათესილი იყო 22,9 ათას ჰექტარ ფართობზე.

კოლმეურნეობებში, სახეობა მეურნეობებსა და სამეურნეობათაშორისო საწარმოებში 1988 წლის სეხა თვეში წარმოებულია რძე 271,5 ათასი ტონა (0,8 პროცენტით მეტი, ვიდრე შარშან ამავე პერიოდში), კვერცხი — 499 მილიონი ცალი (0,6 პროცენტით მეტი). დასაკლავი პირუტყვისა და ფრინველის (ცოცხალი წონა) რეალიზაციამ საზოგადოებრივ მეურნეობებში მოსახლეობისაგან ხელშეკრულებებით შესყიდვის გათვალისწინებით 114,4 ათასი ტონა შეადგინა (27 პროცენტით მეტი). გაიზარდა ძროხების პროდუქტიულობა, მოქცეულის მეკვერცხეულობა. ამასთანავე 6 პროცენტით შემცირდა ხორცის (ცოცხალი წონა) წარმოება, რამაც 86,8 ათასი ტონა შეადგინა. სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის, აბეშეთის, ფუშეთის, ბარელის, კასპის, თელავისა და თეთრი წყაროს რაიონების სასოფლო-სამეურნეო საწარმოებში იანვარ-სექტემბერში შემცირდა მეცხოველეობის ცალკეული პროდუქტების წარმოების მოცულობა.

ყველა კატეგორიის მეურნეობებში მეცხოველეობის პროდუქტების შესყიდვამ შეადგინა:

	1987 წ.	1988 წ.	1988 წ. პროცენ. საბუღალტერო ანგარიშებით	1988 წ. პროცენ. 1987 წლთან შედარებით
	იანვარ-სექტემბერი			
პირუტყვი და ფრინველი (ცოცხალი წონა), ათასი ტონა	125,6	124,8	101,7	99,4
რძე, ათასი ტონა	251,7	257,0	102,0	102,1
კვერცხი, მილიონი ცალი	467,3	471,0	105,5	100,8
მატყლი (წმინდა ბოჭკოზე გადაანგარიშებით), ათასი ტონა	2,7	2,7	122,6	101,7

დამზადების საერთო მოცულობაში სანაშენე მიზნებისათვის გაყიდული პირუტყვის წილი 0,6 პროცენტს შეადგენს; წიწილების მისაღებად გამოყენებული კვერცხის წილი — 1,7 პროცენტს.

რესპუბლიკის მეტ წილ რაიონებში 1988 წლის პირველ ნახევარში გაუმჯობესდა ხორცის გადასამუშავებელ საწარმოებში შემოსული დამზადებული პირუტყვის ხარისხი. უმაღლესი კატეგორიის ნასუქობის მსხვილფეხა რქიანი პირუტყვის ხვედრითი წილი მისი შესყიდვის საერთო მოცულობაში 47 პროცენტია (1987 წელს — 45 პროცენტი). ეს მაჩვენებელი შემცირდა ადიგენის, ახალციხის, ბოგდანოვკის, კასპის, მარნეულის, სიღნაღის, თეთრი წყაროს რაიონების მეურნეობებში.

შარშანდელ ანალოგიურ პერიოდთან შედარებით რესპუბლიკის სასოფლო-სამეურნეო საწარმოებში გაუმჯობესდა პირუტყვის სულადობის შენარჩუნება. ამასთანავე გაიზარდა ყველა სახეობის პირუტყვის გაზრდილობა ახალციხის, ბორჯომის, ლაგოდეხის, წალკის და წითელწყაროს რაიონების მეურნეობებში.

სასოფლო-სამეურნეო საწარმოებში პირუტყვისა და ფრინველის სულადობა შემდეგნაირად შეიცვალა (ათასი სული):

	1 ოქტომბრისათვის 1987 წ.	1988 წ.
მსხვილფეხა რქიანი პირუტყვი	666,3	631,3
მათ შორის ძროხა	175,8	167,3
ღორი	513,6	491,7
ცხვარი და თხა	1277,7	1232,4
ფრინველი	15286,2	15040,4

აგროსამრეწველო კომპლექსს გაეგზავნა 182 მარცვალსაღები, 160 კარტოფილსაღები, 66 სიმინდსაღები კომბაინი, 945 ტრაქტორის კულტივატორი, 614 სათესელა, 710 სათიბელა, 779 ნიადაგში მინერალური სასუქების და 170-ორგანული სასუქების შესატანი მანქანა, 290 წნეხამრეხი, 84 მარცვალსაწმენდი მანქანა, 490 დისკოებიანი ფარცხი, 165 უხეში საკვების საქუცმაცებელი მანქანა, 30 თვითმავალი სატლეველი, 15 კომბლეტენი მოწყობილობა საკვებნარევის დასამზადებლად, 138 საწველი დანადგარი. რესპუბლიკის სახადგრომრეწვის საწარმოთა მიერ საკვებსაღები კომბაინების, კულტივატორების, ნიადაგში მინერალური სასუქების შესატანი მანქანების მიწოდების სახელშეკრულებო ვალდებულებანი არ შესრულებულა.

რესპუბლიკის მომმარგლებლებმა მიიღეს 224,7 ათასი ტონა მინერალური სასუქები (მასაზრდოებელ ნივთიერებათა 100 პროცენტზე გადაანგარიშებით), 0,2 ათასი ტონა ქიმიური საკვები დანამატი. მინერალური სასუქების მიწოდების სახელშეკრულებო ვალდებულებანი არ შესრულებულა.

აგროსამრეწველო კომპლექსის განვითარებისათვის კაპიტალურმა დაბანდებებმა (იმ დარგების ჩათვლით, რომლებიც სოფლის მეურნეობას წარმოების საშუალებით უზრუნველყოფენ) დაფინანსების ყველა წყაროს ხარჯზე 581 მილიონი მანეთი შეადგინა.

ამენდი მეცხოველეობის სადგომები 1,1 ათასი პირუტყვის შესანახად, ფრინველთა — 75 ათასი მოქცეულისათვის, კარტოფილის საცავები — 400 ათასი ტონა ერთდროული შენახვისათვის.

საექსპლოატაციოდ გადაეცა 7,9 ათასი ჰექტარი სარწყავი და 3 ათასი ჰექტარი დაშრობილი მიწა.

ვერ უზრუნველყვეს საექსპლოატაციოდ გადაეცათ მეცხოველეობის სადგომები 8,5 ათასი პირუტყვის შესანახად, ფრინველისა— 25 ათასი მოქცეულისათვის, საწყობებისა — 12,8 ათასი ტონა მინერალური სასუქებისა და შხამქიმიკატების ერთდროული შენახვისათვის, 37 მილიონი პირობითი ქილა ხილბოსტნეულის კონსერვების საწარმოო სიმძლავრეები.

გაიზარდა ხილბოსტნეულის კონსერვების, ხორცის საწარმოო და ჩაის ფოთლის გადამუშავების, წყლქვილ-საწარმოების სიმძლავრეები. მაგრამ აგროსამრეწველო კომპლექსის გადამმუშავებელი დარგების განვითარება არ შეესაბამება მოთხოვნილებებს, არ უმჯობესდება დამზადებული პროდუქციის ხარისხი, არის ნედლეულის ნნმინელოვანი დანაკარგები.

კაპიტალური მშენებლობა

სახელმწიფო ცენტრალიზებული კაპიტალდაბანდებებისა და საწარმოთა და ორგანიზაციათა ფონდების სახსრების ხარჯზე **ძირითადი ფონდების** ამოქმედდა შეადგინა 927 მილიონი მანეთი.

საექსპლოატაციოდ გადაეცა 1593 კილომეტრი სიგრძის სხვადასხვა ძაბვის ელექტრგადამცემი ხაზები, მათ შორის 35 კილოვოლტი და მეტი ძაბვისა — 60 კილომეტრი; მწყობრში ჩადგა „საქმთავარწყალმშენის“ მთავარი სამმართველოს თელავის სარემონტო-მექანიკური ქარხანა, კასპის ცემენტ-შიფერის კომბინატში ამოქმედდა წელიწადში 230 ათასი ტონა ცემენტის წარმოების დამატებითი სიმძლავრე, ზუგდიდის წნსქელკედლოვანი ბეტონის ... ...ქვილი, რომელიც დღე-ღამეში 130 ტონა მარცვალს ამუშავებს, ზუგდიდის ხორცის კომბინატში საექსპლოატაციოდ გადაეცა დღეღამეში 30 ტონა ხორცის წარმოების სიმძლავრე.

სახელმწიფო ცენტრალიზებული კაპიტალდაბანდებანი ათვისებულია 1368 მილიონი მანეთისა. საწარმოებმა და ორგანიზაციებმა გამოიყენეს 399 მილიონი მანეთის ოდენობის საკუთარი სახსრები, მათმა წილმა სახალხო მეურნეობის ხაზით კაპიტალდაბანდებათა საერთო მოცულობაში შეადგინა 23 პროცენტი, მათ შორის სათბობ-ენერგეტიკულ კომპლექსში 13,6 პროცენტი, მეტალურგიულ კომპლექსში — 92,6 პროცენტი, მანქანათმშენებელ კომპლექსში 64,1 პროცენტი, ქიმიურ-სატყეო კომპლექსში — 92,1 პროცენტი, სამშენებლო კომპლექსში — 22,0 პროცენტი.

სახელმწიფო ცენტრალიზებულ კაპიტალდაბანდებათა 62 პროცენტი და საწარმოებისა და ორგანიზაციების ფონდების სახსრების 89 პროცენტი გამოყენებულია საწარმოო დანიშნულების ობიექტების მშენებლობისათვის.

იანვარ-სექტემბერში სახელმწიფო ცენტრალიზებულ კაპიტალდაბანდებათა და საწარმოთა და ორგანიზაციათა ფონდების სახსრების ლიმიტები საწარმოო და არასაწარმოო დანიშნულების ობიექტებში არ არის ათვისებული როგორც მთლიანად სახალხო მეურნეობაში, ისე სათბობ-ენერგეტიკულ, მეტალურგიულ და ...ნოებაში, ისე სამამაცო-სამეურნეო კომპლექსებში.

მოქმედი წარმოების **ტექნიკურ განახლებასა და რეკონსტრუქციას** მოხმარდა 292 მილიონი მანეთი სახელმწიფო ცენტრალიზებული კაპიტალდაბანდანი და საწარმოთა და ორგანიზაციათა ფონდების სახსრები; ეს 14,7 პროცენტით ნაკლებია, ვიდრე გასული წლის შესაბამის პერიოდში. საწარმოთა და ორგანიზაციათა საკუთარმა სახსრებმა კაპიტალდაბანდებათა საერთო მოცულობაში 58 პროცენტი შეადგინა.

საინჟინრო სამუშაოთა მოცულობამ მთლიანად სამშენებლო-სამონტაჟო ორგანიზაციების ხაზით შეადგინა 1203,7 მილიონი მანეთი, ანუ იანვარ-სექტემბრის გეგმის 96,8 პროცენტი. გასული წლის შესაბამის პერიოდთან შედარებით იგი გაიზარდა 2,9 პროცენტით. მაგრამ იმასთან დაკავშირებით, რომ სამეურნეო მექანიზმი მშენებლობაში საკმარისად არ არის ორიენტირებული საბოლოო შედეგზე — ობიექტების ამოქმედებაზე, ასამუშავებელი პროგრამა ჩამორჩენით ხორციელდება. საქართველოს სსრ მშენებლობის სამინისტრომ და რესპუბლიკურმა გაერთიანებამ „საქაგრომშენმა“, აგრეფვე საკავშირო დაქვემდებარების მთელმა რიგმა ორგანიზაციებმა ვერ უზრუნველყვეს ასამუშავებელი ობიექტების მშენებლობის დაგალებათა შესრულება.

ცხრა თვეში საექსპლოატაციოდ გადაეცა სახელმწიფო შეკვეთის 4 ობიექტი 9 თვის გეგმით გათვალისწინებული 6-დან. ჩაიფუშა ფოთის რკინა-ბეტონის ნაწარმის ქარხნის მწყობრში ჩაყენება (ამოქმედების ვადა — II კვარტალი) და ზესტაფონის სარაინთამშორისო სტამბის ამოქმედება (III კვარტალი).

სამშენებლო წარმოების ტექნიკური დონის შემდგომი ამაღლების, მისი მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის განვითარებისა და განმტკიცების, ამ საფუძველზე შრომის ნაყოფიერების დაჩქარებული ზრდისა და 1988 წლისათვის ობიექტების მშენებლობის ვადების შემცირების უზრუნველყოფის მიზნით დაწესებულია პროგრესული სამენი მასალების წარმოების 8 სიმძლავრის ამოქმედების დაგალება. აქედან 9 თვეში უნდა დაგაკეთებულიყო საეკსპლოატაციოდ 6 ობიექტი — ბოგდანოვკაში საკარიერო სამმართველო — I რიგი, გორის ხისდამამუშავებელი ქარხანა და პარკეტის საამქრო, თელავის ასფალტბეტონის ქარხანა, საგარეჯოში ჯაჭის ტარირების განყოფილება, გალის ხისდამამუშავებელი კომბინატი. ცხრა თვეში ორც ერთი ეს სიმძლავრე არ ამოქმედებულა.

ტრანსპორტი და კავშირგაბმულობა

საერთო სარგებლობის ტრანსპორტით ტვირთის გაგზავნას ახასიათებს შემდეგი მონაცემები:

	1988 წლის იანვარ-სექტემბერში მილიონი ტონ	1988 წლის იანვარ-სექტემბერში 1987 წლის იანვარ-სექტემბერთან შედარებით
ყველა სახეობის ტრანსპორტი	199,8	100,0
მათ შორის:		
რკინიგზის	41,8	96,6
მილსადენის (ნავთობი და ნავთობპროდუქტები)	0,3	150,9
საზღვაო	7,3	112,1
საავტომობილო	150,4	100,4
საავიაციო, ათასი ტონა	11,1	86,8

ტვირთბრუნვის დაგალება შეასრულა საავტომობილო და საზღვაო ტრანსპორტმა.

ტვირთის გაგზავნის გეგმა ვერ უზრუნველყვეს ამიერკავკასიის რკინიგზამ (99,2 პროცენტი) და საქართველოს სამოქალაქო ავიაციის სამმართველომ (87,3 პროცენტი). რკინიგზის ტრანსპორტმა იანვარ-სექტემბერში ვერ შეასრულა სიმპორტო საქონლის გაგზავნის (82,9 პროცენტი), ცემენტის (87 პროცენტი), მინერალური სასუქების (92,9 პროცენტი), ქვანახშირის (99,1 პროცენტი) და სამშენებლო ტვირთის (99,8 პროცენტი) გაგზავნის გეგმები.

საერთო სარგებლობის ტრანსპორტმა ცხრა თვეში გადაიყვანა 644,6 მილიონი მგზავრი (97,7 პროცენტი გასული წლის შესაბამის პერიოდთან შედარებით). მათ შორის ავტომუსებმა — საერთო გადაყვანის 96,6 პროცენტი.

საერთო სარგებლობის ყველა სახეობის ტრანსპორტის მგზავრთბრუნვა 1987 წლის იანვარ-სექტემბერთან შედარებით გაიზარდა 0,8 პროცენტით და შეადგინა 13,7 მილიარდი მგზავრკილომეტრი, მათ შორის „საავტომობილო ტრანსპორტისა — 1,4 პროცენტით, საავიაციო — 2,6 პროცენტით, რკინიგზისა კი შემცირდა 3 პროცენტით, საავიაციო ტრანსპორტმა მგზავრთბრუნვის გეგმა შეასრულა 101,9 პროცენტით, რკინიგზის ტრანსპორტმა — 95,8 პროცენტით.

ავტობუსებითა და ტაქსმოტორებით მგზავრთა გადაყვანისაგან მიღებულმა შემოსავალმა შეადგინა 165,3 მილიონი მანეთი (გეგმის 100,5 პროცენტი და 100,6 პროცენტი გასული წლის შესაბამის პერიოდთან შედარებით).

საბაგირო გზებით გადაყვანილია 3,3 მილიონზე მეტი მგზავრი, რაც გეგმის 100 პროცენტს შეადგენს, მაგრამ 1987 წლის იანვარ-სექტემბერზე რამდენადმე ნაკლებია.

მგზავრთა მომსახურებაში კვლავ ნაკლოვანებებია. ქალაქ თბილისში მოწყობილი შეჩერეთი გამოაკლეთით დადგინდა, რომ ქალაქში ჯერ კიდევ მნიშვნელოვანია მგზავრთა მომსახურების უმოქმედო სალაროები, საკმარისი არ არის ბილეთის საბუჭდი ტექნიკით აღჭურვილი სალარიები ... ...ბლეფლენ ... ...ბლეფლენ ... ...ბლეფლენ

ეს ჩვენი ქალაქია

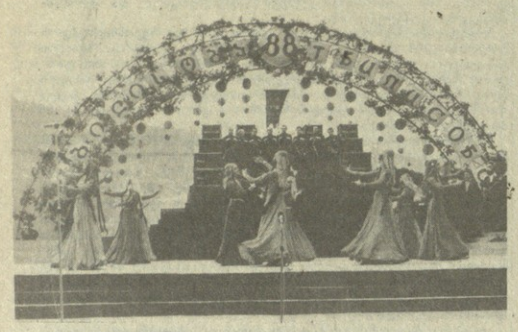

(დასასრული)

რომ გადაუარა, მოწმობს: რა თქმა უნდა, იცნეს პოპულარული „ბიჭიოს“ გმირები, განუყოფელი მეგობრები ვალიკო მიზანდარი და რუბიკ ხაჩიკიანი კი ამასობაში ერთმანეთს უზიარებდნენ უკანასკნელ ახალ ამბებს. და ყველაფრიდან ჩანდა, რომ მათი მეგობრობა ფილის შექმნის შემდეგ განვლილი ათი წლის მანძილზე კიდევ უფრო განმტკიცებულა.

„გადავუხვიეთ“ რა დილიჯანს, — ბომ გახსოვთ? ისევე როგორც ჩვენი კინოგმირები, — კახეთში აღმოვჩნდითო. თუმცა ამჯერად არა თელავში, არამედ სიღნაღში. რაიონის ეთნოგრაფია წარმოადგენლობა ვეიძლვნის თავისებურ სავიზიტო ბარათს — ახალი სოფლების რუკას:. ხორნაბუჯი, ციხიანთ ყური. ისინი ჯერ მხოლოდ შენდება. ხალხი ხალისით სახლდება გასარწყვეტელ მიწებზე. აქ ვითარდება მეეენახეობა, მეცხოველეობა, სამუშაო მხეელმოსავლეთთვისაც არის. სხვათა შორის, მოსვენების გვეკარგავს ახლად გამომცხვარი პურის მადის აღმძვრელი სუნი, ცხელ-ცხელ ლავაშებს პირდაპირ დღესასწაულის სტემრების თვალწინ ყრიან ამპრიზებებელი ონთნდან. და ყოველივე ეს ხდება კახური მრავალფეროვანი ჰანგზე, რომელსაც რაიონული კულტურის სახლის ამავე სახელოდნის ანსამბლი ასრულებს.

— გთხოვთ, ჩვენთან მობრძანდეთ! — როგორც გულკეთილ მასპინძლებს შეშვენით, თავაზიანად გვიწვევენ ოფსიუეთი, აჭარა და სამხრეთ ოსეთი. თვალწინ გაიშეშორებელი სურათი გადაგვეშალა: ხასხასა ფერის ოფსიური ეროვნული კოსტუმები, ზუსტად ისეთი ბიმბეკის კორობი, როგორიც აჭარის სანაპიროზეა, სადა ოსური სახლი...

— ახლა ჩვენი რიგია, — აცხადებს ცაგერის საწარმოო კოოპერატივის „ჯანელის“ თავმჯდომარე ოთხის კუბალაშვილი. — ოჯახურ და საარსებო ინკარზე მთელი რაიონის გადასვლამ არსებითად გაზარდა შრომის ნაყოფიერება და ჩვენი ხელფასიც, რასაც საბოლოო ანგარიშით არ შეიძლებოდა გავლენა არ მოეხდინა პროდუქციის ხარისხზე. ვიმედოვნებთ, რომ ბორეი, ყველი, ლობიო, თაფლი, რომელიც ჩვენ ჩამოვიტანეთ, მოეწონება მყიდველს.

ცაგერიდან „გადავეიდით“ ზუგდიდის რაიონის სოფელ კახათში. სოციალისტური შრომის გმირის ჯოტო გუგუჩიას მეურნეობას ყველა იცობს. და არცთუ შემთხვეეთ. აქ. რეგიონში პირველებმა შეასრულეს საკუთარი სასურსათო პროგრამა, რის წყალობითაც ელენები პირადი საკარმიდამო მეურნეობებიდან იკმაყოფილებენ ხორცზე მოთხოვნილებას. საზოგადოებრივ სექტორშიც კარგად მიდის საქმე. ბექტარზე ორმოცდაათ ცენტნერამდე სიმინდს იწეეეს. ფურის საშუალო წველადობა სამი ათას კილოგრამს აღწევს. ამიტომ იყო, რომ კახათელთა „ურემიც“ თბილისობისათვის პირთამდე იყო დატვირთული: ოთხასი ტონა ფქვილი, ხუთასი კილოგრამი ხორცი, სამი ტონა ხურმა...

სასიამოვნოა მოედანზე ფაეტონით გასეირნება. ცხენების ფლოქვების თქარა-თქარუნი ვითავალიერებთ დღესასწაულის ცენტრს. ხან იქ, ხან აქ ოზვიგარი ასდის გავარვარებულ მაყალს. . დიახ, კარგად გისარჯნენ ამ დღეს თბილისელი რესტორატორები. თავი არ შეურცხვენიათ დედაქალაქის საზოგადოებრივი კვების კოოპერატივს. უხვად იყო ხორაგი. აიწყვიტეს ბავშვებმა, თბილისობამ სხვადასხვაგვარი ატრაქციონები მოეშზადა მათ. კარუსელები და საქანელები მეზობლობდნენ ეკგელბანებთან, სადაც დიდები ერთობოდნენ. სადღესასწაულო გუნება-განწყობილებას უხანგრძლივეებდნენ და უმკვდრებდნენ მსოფლიელი ფოტოგრაფები. მხიარულად აღნიშნავდა თავის იუბილეს მრავალეროვანი ქალაქი. ღრმად სიმბოლურია, რომ რიყეზე დაღვრილ ბავშეთა წკრიალა ზმებს — თბილისზე მის სიმღერის ეხაცლებოდა სიმღერები ეეგობრობაზე.

ქალაქის ისტორიული ცენტრი, რა თქმა უნდა, ამ დღეს ვერ დაიტევდა დღესასწაულში მონაწილეობის ყველა მსურველს. ამიტომაც დღესასწაული მოედო მთელ ქალაქს, ყოველ რაიონსა და უბანს, ყოველ ეკუჩასა და ეზოს და შემოდგომის მზის „ფერებით დამშვენდა.

ქველა ეუზა

გემსტუმრა

ასეთი შესაძლებლობა არასდროს მისცემოთ თეატრალური ხელოვნების მოყვარეულთ. ქალაქის ყველა თეატრისთვის თავისებური სცენა გახდა ლესელიძის

(დასასრული)

სამახსოვრო ნიშანსეტი გახდა ეკი საკარნინო რაიონის ბევრი მშრომელის — უკვე გამოცდილი და სულ ახალგაზრდა მშრომელებისათვის. სამრეწველო საწარმოთა კოლექტივებმა საუკეთესოთა შორის საუკეთესოებს „საპატიო მუშის“ წოდება მიანიჭეს, ხოლო ამ ადამ, ვინც მხოლოდ ოწყებს შრომითს ბიოგრაფიას, სიზეიმო ვითარებაში გადასე

ბერეულ ხელფასს, სახელობის ხელსაწყო-იარაღს.

ასეთ ზეწლაყარობას, საქმისადმი, ყოველი კაცის ბედისადმი გულისხმიერ დამოკიდებულებას თბილისელებს ბავშვობიდანვე უნერგავენ. შემთხვევითი არ არის, რომ ქალაქის მოსწავლეებმა ამ დღეს „სოლიდარობის ბაზრობები“ გამართეს. ხალისით ყიდულობდნენ თბილისობის მოხაწილენი და სტუმრები ბავშვების სხვადასხვაგარ ნახელავს — კრამიკას, საფეიერო და შეკერილ ნაწარმს, მხატვრულ სუვენირებს. მთელ ამონგებს ნორჩი მოქალაქეები ბავშვებისადგან ვ. ი. ლენინის სახელობის საბჭოთა ფონდის ანგარიშზე.

ბავშვებისათვის, მათი დედებისა და მამებისათვის ადგო თავე დიდი სამამული ომის ფრონტებზე ათასობით თბილისელმა. თავეს შინმოუსელელ დამეცელთა წმინდა ხსოვნის აღსანიშნავად გამარჯვების პარკი სახეობი ცეკრმონიალი გაიმართა უცრმონიალი საფლავს მემორიალთან. აქ სტუდენტებმა და მოსწავლეებმა, რომლებმაც პარკის ხეებეზში მშვიდობის მანიფესტაცია მოაწყვეს, ფიცი დადეს, რომ ყველაფერს იღონებენ, რათა საქართველოს მიწაზე აღარსადეს აღარ იყოს ჯარისკაცთა საფლავები.

გიორგი საკაძის ძეგლთან საბურთალოზე და მოზიანისა და გოდალეულის ახალ მიკრორაიონებში, ოჯახონაკეთის სახელობის კულტურისა და დასვენების პარკში ჩვენი ქვეყნის პირველი საბავშო რკინიგზის სადგურთან და თბილისის ზღვის ნაპირებზე, ქალაქის ყველა ქუჩაში გამსმოდა თვითმოქმედ და პროფესიულ მსახიობთა სიმღერები, ერთმანეთს ეჯიბრებოდნენ გამომგონებლობაში მხატვარ-გამფორმებლები. ვაჭრობისა და საზოგადოებრივი კვების მუშაკებმა კი შეძლეს დაემტკიცებინათ, რომ მათ შეუძლიათ ამუშაონ ისე, რომ არავის აკმეკვეინონ საყვადურები, რომლებიც ზამუხარად, ძალზე გახშირდა.

79-ე რუსული საშუალო სკოლის მოსწავლეები — რუსები, აზერბაიჯანელები, სომხები, ოსები, ქურთები... ქართულად კითხულობდენ ნოდარ დუმბაძის ნაწარმოებების ნაწყვეტებს.

დღესასწაული კი, ახალი რაიონებიდან ძველში რომ ინა